

SOPHUS BAUDITZ

ABSALONS
BRØND

Sophus Bauditz
Absalons Brønd

«Public Domain»

Bauditz S.

Absalons Brønd / S. Bauditz — «Public Domain»,

Содержание

KAPITEL I	5
KAPITEL II	8
KAPITEL III	11
KAPITEL IV	15
KAPITEL V	17
KAPITEL VI	22
KAPITEL VII	23
KAPITEL VIII	25
KAPITEL IX	27
KAPITEL X	35
KAPITEL XI	37
KAPITEL XII	38
Конец ознакомительного фрагмента.	39

Sophus Bauditz

Absalons Brønd

KAPITEL I

Øverst oppe i et Hus i Gothersgade, nær ved Kongens Nytorv, stod der To og saae fra et Dueslag ud over Kjøbenhavn.

Et stivnet Bølgehav af spidse, mørkerøde Tage med utalte Skorstene og nysgjerrige Luger; Gaarde, snevre og dybe som Skakter, Gaarde, der ligesom visse indeklemte Fjelddale kun een Gang om Aaret fanger en Solstraale i deres Bund; aabne Vinduer og lukkede Vinduer, Smaavask paa Tørresnore spændte fra Kvist til Kvist, og hist og her, hvor man mindst venter det, Trækroner indesluttende af Mure som Stueplanten af Urtepotten – det er det Nærmeste.

Rundt omkring voxer Taarne og Kirkespir op over den røgslørede Tagvrimmel; de irrede Kobbertage paa Christiansborgs Sidefløie, paa Slotskirken og paa Thorvaldsens Musæum ligger som smilende, lysgrønne Enge, men glider Øiet længere ud, er der ikke mere lystige røde Spidstage eller Farver overhovedet: kun graa Skifer, død, flad Skifer – en ensformig Stenørken som i alle moderne Storbyer.

Langt borte blinker til den ene Side Sundet med Søforterne og den svenske Kyst i Baggrunden, til den anden Side, Nordpaa, strækker sig "Landet" – hvor langt det gaaer, veed ingen Kjøbenhavner.

– Det var bagende varmt, Himlen var blaa og Havet blaat, og naar den tumlende Dueflok pludselig slog et Slag, glitrede Vingerne i Solen.

– "Jeg kjender dog ellers mit Kjøbenhavn," sagde den Ene, "men seet i Fugleperspectiv tager det sig jo rigtignok noget anderledes ud end seet nedefra!"

"Ja, se De kjender nu Gaderne," svarede den Anden med kjendeligt jydsk Tonefald, "jeg kjender bedst Tagene og Skorstenene."

Den Første var en halvhundredaarig Mand, beskedent men soigneret, næsten pillent klædt; mager og skjægløs var han, et Par Guldbriller sad tæt ind til de graa, rolige Øine, Frakken – lang, sort – saae ud til at være for stor til ham, men var det alligevel ikke: han lignede nærmest en gammeldags Professor eller en Adjunct fra en Provinsby.

Det var cand. phil., Kommunalærer Berner.

Den Anden saae ud til at være nogle Aar ældre. En gammel Kaskjet var skudt tilbage i Nakken, saa det graasprængte, krusede Haar stak frem under den knækkede Skygge, eet Øie havde han kun – et fiffigt, polisk Øie – og det runde, rødmussede Ansigt var stubbet – kjøn var han ikke og soigneret saamænd heller ikke.

Det var Boghandler – antikvarisk Boghandler – Terndrup.

– "Ja, heroppe kan man da faae en Mundfuld Luft," vedblev Sidstnævnte.

"Det kan man da heldigvis ogsaa i Gaderne," sagde Berner.

"Aa, ja – ja, saagu," indrømmede Terndrup, "men hvad er det for Luft! Den er brugt noget rigeligt, før man faaer den – ligesom de fleste af de Skolebøger, Drengene vil sælge til mig. Nei, Kjøbenhavn –"

"Ja, Kjøbenhavn er en velsignet By – eller har i alt Fald været det!" afbrød Berner ham og saae frem for sig.

– "Naa, De kigger over til det ny Raadhus," sagde Terndrup efter en Pause, "ja, det bliver et grumme Taarn efter Tegningen at dømme, og det vil alligevel pynte svært op paa Revieret!"

"Jeg saae nu forresten ikke efter Raadhuset" svarede Berner alvorligt. "Jeg saae paa Christiansborgs Ruiner – de pynter ikke!"

"Aa, nei, saagu, ikke saadan – men saa maa Kjøbenhavnerne trøste sig med, at de faaer Raadhuset."

"Ja, det er mig dog ikke tilstrækkeligt. Det er meget godt, at Kjøbenhavn udvider sig til alle Sider, at der kommer Hotel efter Hotel, Butik ved Butik – en By af Jern og Glas – og at det ny Raadhus skygger over det Hele, men som der over enhver By maa løfte sig Kirketaarne – Klokkeklangen maa kunne række over alle Tage og ned i alle Gaarde – saadan maa der midt i en gammel Kongestad kneise et Slot med Tinder og kronet Spir."

"Aa, ja, saagu, der kan være Noget i det."

"Det er ganske naturligt," vedblev Berner, "at man nu vil stille en Statue af Den, der grundede Byen, op over Hovedindgangen til det ny Raadhus, men for mig er der dog noget underlig Trist i at gjøre det, saa længe som der ikke ligger et Slot men kun sodede Ruiner paa Absalons Holm og over Absalons gamle Brønd. – Ja, De veed jo nok, at den djærve Bisp nu engang er min Helt: han værnede ikke blot Kirken men ogsaa Landet, han sloges selv som den Bedste mod Venderne, og han reiste den Borg, som Kjøbenhavn er voxet op om."

"Ja, han gjorde jo saa."

"Men kan De saa ikke forstaa, at der i 'Kongens Kjøbenhavn' maa være et 'Kjøbenhavns Slot' som Midtpunct paa den ældste historiske Grund!"

"Aa, jo, saagu," indrømmede Terndrup atter, "men det ny Raadhus kommer jo ogsaa til at ligge paa historisk Grund: det var da der, Borgerne i 1659 slog Stormen tilbage – jeg gad nu ellers vidst, om Kjøbenhavnerne vil bære sig ligedan ad som dengang, om der igjen skulde komme en Fjende og ligge for Voldene."

"Det kan De stole paa – i saa Tilfælde føler Enhver sig som Borger af sin By! Men de gamle Volde og Grave fra dengang – ja, nu er der fem Etagers Huse, hvor de laa! – Aa, hvor var der deiligt, Terndrup, nede ved Stadsgraven! Jeg kan slet ikke tænke mig noget mere Frodigt end den Vegetation: alle de mange forskellige Træer – sjeldne Salix – og Gifttyde, Arum, Calmus og Krebsklo – der var Noget at samle! Og hvor var der fredeligt dernede en Sommeraften! Min Fader havde Baad og Fisketegn, og naar vi laa udenfor Rørene, ude i det stille, sorte Vand, mens Nattergalene slog i Buskene, og Myggene dansede over den oliegrønne Andemad – De kan tro, det glemmer man ikke!"

"Aa, nei, det kan jeg forstaa! – Der var nok ogsaa god Jagt ved Stadsgraven, har jeg ladet mig fortælle: der blev lagt Ællinger ud og –"

"Ja, der var Dyreliv!" afbrød Berner ham ivrigt. "Jeg har Snese Gange truffet baade Odder, Ræv og Grævling dernede; de hule Piletræer var fulde af Flagermus, og i strenge Vintre kunde der komme et helt Træk af Sidensvanser – ja, een Gang har jeg seet Isfuglen dykke! – Og hele den Flora, der var i Kirsebærgangen og paa Voldene: *Tulipa silvestris* og de to Arter *Ornithogalum* og –"

"Naa, ja, Planterne, veed De nok, kerer jeg mig nu ikke saa meget om, men Jagten – hvor fik man Skydetegn fra?"

"Det veed jeg virkelig ikke!"

"Ikke? – Naa, ja, man kunde vel ogsaa ramme uden at have Tegn!"

Der blev igjen en Pause, og denne Gang var det Berner, der gjorde Ende paa den ved at spørge:

"Hvad staaer De nu egentlig og seer saa vist efter?"

"Aa, ikke saadan efter Noget," svarede Terndrup. – "Jo, jeg troer ellers, jeg saa ud over Dyrehaven og tænkte paa, at derovre, ud ad den Kant til, der ligger Jylland!"

"Ja, er det nu ikke underligt nok," sagde Berner, "det gaaer med en Bys Befolkning som med dens Flora: der er en fast Bestand, som ikke skifter, men ny Arter forvilder sig stadig herind mellem Brostenene, og nogle acclimatiseres, andre ikke – De er nu aldrig bleven det!"

"Nei, det veed Gud, jeg ikke er!" erklærede Terndrup.

"Og jeg," vedblev Berner, "jeg er knyttet saa fast til min By, at jeg slet ikke kunde tænke mig at leve noget andet Sted i Verden end her. – Det kommer vel ogsaa af, at jeg er født paa Slottet, paa

selve Absalons Holm," tilføiede han med et Smil – han blev formelig kjøn ved det Smil – "og døbt med Vand fra Absalons Brønd!"

"Ja, og jeg er født ved Ringkjøbing," sagde Terndrup, "det gjør strax en Forskjel!"

– De var ved at gaa ned fra Dueslaget, da Terndrup pludselig interesseret udbrød:

"Nei, vil man se, hvor Jomfruens Pralbønner skyder op, det var da svært!"

"Hvor?" spurgte Berner.

"Dernede – i Kassen udenfor det Vindue paa fjerde Sal! Ja, hun har baade Pralbønner og Purløg og Karse og Radiser, det er en hel Have."

"Hvilken Jomfru?" spurgte Berner igjen.

"Herregud, Jomfru Buxbom! – De veed, hende, der holder Skole!"

"Naa, hun!"

"Ja, hun er da omtrent lige saa god Kjøbenhavner som De!"

"Er hun det?"

"Ja – det vil sige, hun er rigtignok ikke født paa Slottet!"

Og saa gik de ned, ned ad de mange slidte, mørke Trapper, hvor indegjemt Petroleumsos og gammel Kjøkkenlugt slog dem imøde, og da de stod i Gadedøren, følte Berner sig aabenbart igjen paa hjemlig Grund, medens Terndrup egentlig snarest saae ud som en Mand, der har sagt Farvel til Frihed, Lys og Luft.

– "Saa kommer jeg altsaa paa Lørdag Aften," sagde Berner, "og saa gjør vi en Excursion til Amager."

"Ja, det er saa meget godt – Farvel!"

"Farvel!"

KAPITEL II

Terndrup var en ægte Vesterjyde, Søn af en fattig Skolelærer. Da han var tolv Aar, skjød han sin første Hare inde paa Sognefogdens Pløiejord, og da han var bleven sexten, vidste intet løbende eller flyvende Vildt indenfor en Omkreds med ham som Centrum og en Radius af tre Mil sig sikkert for hans Skud.

Han kom paa Seminariet, gik ogsaa, mens han var der, paa Jagt, men fik dog Examen – med hvad Character er det ikke værd at tale om – og var derefter saa heldig, eller uheldig, at blive kaldet til Skolelærer et Sted vesterpaa i Jylland, hvor der var godt med al Slags Jagt.

Det var en Skolelærer, som Ungerne kunde bruge! I Jagttiden – og den spændte for ham over Størstedelen af Aaret – hændte det nemlig hveranden Dag, at Skolen fik fri, saa under det og saa under det Paaskud, og var et Stykke Vildt fra et af Godserne i Omegnen bleven seet i Amtsplantagen – hvor han forresten slet ikke havde Jagtret – saa belønnedes en halv Snes Stykker af de flinkeste Dreng med at faae Lov til at klappe Plantagen igjennem for ham. Det gik endda – mærkeligt nok – men værre var det, at han sommetider, naar der ikke vilde gaa Streifvildt i Amtsplantagen, selv gik ind og hentede et Stykke paa det nærmeste Gods. Det blev naturligvis baade opdaget og meldt, han fik skrappe Advarsler, siden Bøder – hans Stilling blev efterhaanden stærkt truet.

Og saa kom Katastrophen: Bispevisitatsen, den, han af og til, naar han havde spist rørig Mad til Aften, kunde drømme om som i Mareridt. Børnene havde naturligvis Ingenting – bogstavelig Ingenting – lært; Examinationen blev en Skandale, og han fik Afsked paa graat Papir.

Saa levede han et Par Aar paa Gjæsteri hos gode jydske Venner, gik paa Jagt og drak Kaffepunscher – mange Kaffepunscher og stærke Kaffepunscher – men da han en skønne Dag mærkede, at han rystede lidt paa Haanden i Aftrækket, og at man ligesom begyndte at blive en Smule kjed af ham, tog han en kraftig Beslutning, solgte sin Bøsse for ti Rigsdaler, lovede sig selv hverken at røre Skyder eller Punscher mere og drog til Kjøbenhavn.

Her begyndte han i en mørk Baggade at handle med gamle Bøger og Naturalier, og efterhaanden fik han en fast Kundekreds af Skoledreng i skiftende Generationer, saa at han efter en Del Aars Forløb kunde flytte hen i Gothersgade, i et af de høie, kjedelige Huse, der hverken har nogen bestemt Farve eller nogensomhelst Architectur, men kun gjør et Indtryk af tilfældigt Graat i Graat. I Stueetagen her aabnede han sin "Handel med brugte Bøger og Naturalier" – senere kom Frimærkernes Tid; de sidste blev han lidt efter lidt tvungen ind paa, men skjøndt han egentlig bestandig dybt foragtede dem, maatte han dog indrømme, "at man ligegodt ender med at faae saadan en Slags Interesse for det Kram, naar man hver Dag maa staa og pille ved det."

Efterhaanden kjendte han sine Kunders forskellige Samlinger omtrent lige saa godt, som de selv kjendte dem: vidste, om Peter manglede et Turn og Taxis Mærke, og Hans et Æg af den store Tornskade, og huskede, hvem der havde byttet Skolebøger for Morskabsbøger, og hvem der havde gjort det Modsatte.

Pige holdt han ikke, og Hund heller ikke; han nøiedes med at have Duer og Stærkasser, og sin Mad lavede han selv, tarvelig til det Yderste – han var ikke for Ingenting Jyde. Vilde han imellem delicatere sig, gik han om Efteraaret tidlig paa Morgen til Grønttorvet og købte et halvt Fjerdingkar gule Blommer eller ned til en Pæreskipper ved Gammelstrand og fik et rødternet Tørklæde fyldt med Løgæbler, som han selv bar hjem og stegte i Kakkelloven; Vinteraftener kunde han fristes af en Lageagurk eller af Rødbederne i et Spækhøkvindue – det var den høieste Luxus.

Adskillige Gange om Dagen heftede han et Stykke Pap med Paaskriften "Kommer strax" paa Døren; det betød, at han var oppe at trække frisk Luft paa Slaget. Stod han der og saae sine Duer tumle omkring og kæntre paa Vingerne, glemte han for en Stund Butiken og Gaderne – han var hævet over det Hele.

Men "nede" havde han af og til sine Anfægtelser. Andre Mennesker har Foraarsfornemmelser, han havde Efteraarsfornemmelser. Naar de første Agerhøns viste sig udenfor Vildthandlernes Vinduer, og naar der hang Knipper af Brokfugle, saa længtes han dobbelt efter det forjættede Land. Og mødte han en kjøn Høsehund paa Gaden, stod han stille og saae efter den, og hørte han pludselig et ægte, uforfalsket Jydsk lyde midt i Kjøbenhavn, saa standsede han ogsaa og lyttede som til en liflig Musik.

Søndag Aftener kunde han gaa ad Damhussøen og Rødovre til forat høre Solen blive ringet ned fra en Landsbykirke, og kom han hjem fra saadan en Tur, var han gjerne hel vemodig stemt, ligesom naar han i Efteraarsnætter havde hørt Regnsproverne fløite paa Trækket over Kjøbenhavn. Saa maatte den gamle Violin frem – den var det eneste ydre Minde fra hans Skolemesterdage – og inde i den lille Stue bag Butiken spillede han sig til Ro ved gamle Melodier, Bondeviser og Danse fra Høstgilderne.

En fremmed Fugl i den store By var og blev han, men helt anderledes end tidligere formede dog hans Liv sig fra den Tid af, da han havde lært Berner at kjende.

Det var nu en femten Aar siden, at Cand. phil. Berner første Gang var kommen ind i hans Butik og havde spurgt efter et gammelt naturhistorisk Værk; han var oftere kommen igjen, de passerede sammen, de mødtes i en fælles Interesse, og tilsidst var de, til Trods for al Forskjel i Dannelse, Anskuelser og Sympathier bleven Venner.

Den fælles Interesse, i hvilken de mødtes, var Interessen for Kjøbenhavns Fauna.

Berner, der var Søn af ret velstillede Forældre – Faderen havde været kongelig Livkusk og havde som saadan havt Embedsbolig i den vestre Sidefløi af Christiansborg Slot – vilde oprindeligt, da han var bleven Student, have taget Magisterconferens i Naturhistorie, men efterhaanden blev det, der tiltrak ham ved Studiet, saa udelukkende Kjøbenhavns Fauna og Flora, at han forsømte alt Andet og ikke fik Examen. Saa blev han Lærer ved de offentlige Skoler, passede sin Undervisning samvittighedsfuldt, men brugte saa godt som al Fritid til sit Yndlingsstudium.

Terndrup havde i Begyndelsen slet ikke villet tro, at der overhovedet kunde være nogen Fauna og Flora at studere paa Kjøbenhavns Grund, og han gjorde store Øine, da han første Gang hørte, at der endnu var Odder i Christianshavns Grave, at Vandrefalken hvert Foraar og Efteraar holdt til ved Frederikskirken, hvorfra den gjorde sine Razziaer efter Duer rundt omkring i Staden, og at der i enkelte gamle Huse maaske endnu kunde findes Exemplarer af den sorte Rotte. Jægerblodet skjød op i ham; kunde – og vilde – han end ikke mere skyde, saa var det dog en Slags Surrogat for Jagt at følge Berner paa hans Excursioner, opdage en rugende Graaand i Frederiksberg Have og iagttage Fugletrækket ved Kallebodstrand.

Byens Flora lærte Terndrup derimod aldrig at faae nogen rigtig Interesse for, og end ikke Berners Fortælling om en saadan forsvunden Raritet som den italienske Kløver – *Trifolium resupinatum* – der i sin Tid fandtes paa Slotsholmen, paa Pladsen omkring Thorvaldsens Musæum, formaaede at fængsle ham videre.

Som Berner levede for sin Fødebys skiftende Fauna og skiftende Flora og dyrkede den med en næsten pietetsfuld Kjærlighed, saaledes dyrkede han ogsaa selve Byen, den gamle By, elskede – lidenskabeligt men ensidigt – Alt, hvad der i den mindede om Fortiden, og saae med historisk Glæde paa hver gammel Mur og hvert gammelt Træ.

Og denne Kjærlighed og denne Glæde søgte han efter Evne at meddele sine Elever. Om Søndagen gjorde han næsten altid Ture med en Flok Dreng fra Kommuneskolen; det var naturligvis Drengenes egen Sag, om de vilde møde, men der meldte sig altid Frivillige nok, for Berners Excursioner havde et godt Lov paa sig. Snart gik han rundt med dem i selve Byen – først og fremmest paa Slotsholmen, "Absalons Holm", som han aldrig glemte at tilføie – viste dem Grænserne for det gamle Kjøbenhavn, Ruinerne af Jermers Taarn og den Linie udenfor Stormgade, hvor det var gaaet hedest til under Kampen, og derfra kunde han gjøre en Runde gennem Gader som Knabrostræde, Kattesundet, Snaregade og Hyskenstræde blot for paa selve Stedet at forklare de underlige Navne og for i et gammelt Hus at vise dem en indmuret Bombe fra 1807; snart var man i Byens Udkanter med

ham, paa Fælleden og paa Christianshavn, og saa var det nærmest Dyre- og Plantelivet, det gjaldt, men hvert Øieblik bragte dog ogsaa her en historisk Bemærkning, en Oplysning om gamle Dage – "for en kjøbenhavnsk Dreng kan aldrig vide for meget om Kjøbenhavn," pleiede han at sige.

Reiser havde han aldrig gjort, knap nok været borte fra Byens Territorium. Rosenborg Have og Frederiksberg Have, Castelsvolden og Christianshavns Vold, Lindetræerne paa Helligaands Kirkeplads og Kastanietræet i Holbergs Gaard, det var for ham Skov nok: her kunde han jo følge Udspring, Blomstring og Løvfald, og her var "historisk Luft" under Trækronerne.

Conservativ paa alle Omraader var han, konservativ af Opdragelse, Overbevisning og Temperament. Ikke for Intet var han jo, som han nok holdt af at fortælle, født paa Absalons Holm, paa selve Slottet, og "døbt med Vand fra Absalons Brønd", og ikke for Intet havde hans Slægt – en ganske jevn Borgerslægt – været bosat i Byen saa langt tilbage, at en af hans Forfædre under Kjøbenhavns Beleiring 1659 vidstes at have staaet i Gevær under Gyldenløve og gjort det store Udfald med gennem Dronningens Have.

Stilfærdigt og uden synderlig Omgang levede han efter Faderens Død i sin Ungkarleilighed i Nyhavn – han var naturligvis Pebersvend – og som han aldrig havde været egentlig ung, syntes han heller ikke at ældes med Aarene – maaske kom det ogsaa af, at han Livet igjennem aldrig havde slaaet en Streg uden efter Lineal.

KAPITEL III

Lørdag Formiddag bankede det paa Døren til Terndrups Butik, og et kjønt Pigebarn paa en halv Snes Aar, lille og fin, med store blaa Øine og gule Krøller kom ind.

"Goddag, Goddag, bitte Marie!" raabte Terndrup, "hvad vil Du? Er Du ikke i Skole?"

"Jo," lød Svaret, "men jeg skulde hilse fra Jomfru Buxbom og bede, om De ikke kunde komme op til hende strax, for der var noget meget Vigtigt, hun endelig maatte tale med Dem om."

"Meget Vigtigt?" brummede Terndrup. "Vrøvl naturligvis! – Er Papegøien bleven syg?"

"Nei, den feiler vist Ingenting."

"Naa, ja, saa sig, at jeg skal komme."

Pigebarnet gik, Terndrup hængte Placaten med "Kommer strax" paa Døren og stavrede saa op paa fjerde Sal.

En Porcelainsplade paa en skjæv Dør bar Inscriptionen:

Emilie Buxbom

Privat Undervisning

Her bankede han paa, og en skingrende Stemme raabte: "Kom ind!"

Omkring et udslaaet Klapbord sad en halv Snes Pigebørn i syv, otte Aars Alderen og stavede høit eller skrev paa Tavle. Marie sad ved Vinduet paa en Forhøining og læste, men Jomfru Buxbom var ikke i Stuen – det var Papegøien i Messingburet, der havde raabt "Kom ind!"

Terndrup sagde Goddag til Børnene og gik husvant rundt og pillede ved Smaatingene henne paa Commoden, hvor en Christus i Gibs velsignende strakte Hænderne ud mod Ganymedes og Psyche i Biscuit, og hvor forresten Photographier af Hovedstadspræster og tidligere Elever faldt over hinanden.

Døren ud til Kjøkkenet gik op, og ind trippede Jomfru Buxbom selv, lille, indskrumpen men væver som en Lækat til Trods for sine halvfjerdsindstyve Aar; sort, slidt Kjole, Kappe med flagrende Hængebaand over en mørk Paryk, der faldt i det Rødlige, sorte, spillende Øine, Ravhjerte i en Snor om Halsen og store Guldringe i Ørene.

"Gud, er De allerede kommen, Terndrup!" udbrød hun og gjorde et Knix. "Det var kjønt af Dem at se herop! – Skriver I flittigt, I smaa Guds Lam? Det var Ret! – Jeg hørte slet ikke, De gik med Døren!"

"Jo, jeg pikked paa, og saa skreg det gamle Asen der 'Kom ind'," sagde Terndrup. – "Det lyder omtrent, som naar man filer en Sav!"

"Det maa De ikke sige," indvendte Jomfruen ivrigt. "Det er min Oldefaders Røst, der taler ud af Poppe – min salig Moder sagde altid, at det var, ligesom hun hørte sin Bedstefader!"

"Saa? – Ja, De skulde nu ligegodt vride Halsen om paa det Kræ, Jomfru – den kan jo jage En ud af Huset!"

"Gud, hvor vil De hen! Jeg har jo tyve Kroner om Aaret i Familielegat, saa længe Poppe lever, for at passe og pleie ham!"

"Det er sgu ogsaa sandt! – Men hvad var det saa, De vilde mig?"

"Jo, seer De – ja, det er en meget vigtig Affaire. – Puds din Næse, lille Petra, saadan! – Det er en Datter af den fine Spækhøker henne i Grønnegade – han betaler altid sine to Kroner i Skolepenge præcis den første i Maaneden!"

"Det er nok ikke alle Børnenes Forældre, der gjør det!"

"Nei – nei, ikke alle – det kan jo nok knibe sommetider."

"Ja, de Fleste gaaer vel ogsaa frit?"

"Nei, egentlig frit gaaer kun fire!"

"Naa, ikke flere!"

"Nei – men har De seet det yndige Billede af Pastor Jespersen! Ligner det ikke storartet!"

"Det gjør det formodentlig nok."

"Ja, han er en deilig Mand – det er ogsaa min Præst!"

Det Sidste blev sagt med en saadan Betoning, at man fik en bestemt Fornemmelse af, at Vedkommende egentlig ikke havde anden Præstegjæring end at være hendes Sjælesørger, og at hun paa den anden Side underholdt ham som sin private Huscapellan.

"Jeg troede ellers, De hørte Pastor Illum?" bemærkede Terndrup.

"Ja – ja, sommetider – navnlig tidligere – men han er gaaet tilbage: der er ikke den Kraft i hans Forkyndelse, som der har været. Nei, Pastor Jespersen, ham skulde De høre! Naar man gaaer hjem fra hans Præken, saa føler man sig saa glad og saa tilfreds med sig selv, og det er saa trøsteligt. – Saa, nu maa I have Lov at spise Frokost, I smaa Lam! – Har Du kun bart Smørrebrød med, lille Fie! Bi lidt, det er der Raad for!"

Ud vimsede Jomfru Buxbom i Køkkenet og kom strax tilbage med en uhyre Spegepølse. – "Den har jeg faaet sendende fra Frøkenerne paa Vennebjerg, De veed," sagde hun forklarende til Terndrup, "den er hjemmelavet. – Nu skal Fie faae Spegepølse! Ja, I Andre skal ogsaa nok faae Lov at smage! – Luk Vinduet op, lille Marie, der er Liremanden! – Jeg skal sige Dem, Terndrup, den Liremand, der kommer om Lørdagen, han har altid de nyeste Melodier – Revueviser og saadant noget – i Kassen, og man vil jo dog gjerne følge lidt med Tiden. Men De kan tænke Dem, forrige Lørdag var det saa grumme uheldigt, for da kom han sammen med Gaardmissionairen, og ham vil jeg ogsaa gjerne høre, for man skal dog tage den Opbyggelse, man kan faae, ikke sandt? – Aa, han har en velsignet Røst! Man kan høre hvert Ord, han siger, helt her op paa fjerde Sal, og saa taler han saa deiligt; der er altid Noget af, hvad han siger, som man kan tage op og gemme paa – som nu forleden, saa sagde han: 'Vi er alle Syndere,' sagde han, og det er vi, det er meget rigtigt – De ogsaa, Terndrup! Jo, De er! – Men sæt Dem dog ned! Sæt Dem i Lænestolen der – den skal Pastor Jespersen have til Erindring om gamle Mille Buxbom, naar jeg er død og borte – det har jeg ogsaa sagt til ham!"

"Jeg troede ellers, Pastor Illum skulde have den," bemærkede Terndrup, "for det har De da sagt til ham!"

"Saa? Nei, det troer jeg ikke, jeg har sagt – det kan jeg da i alt Fald ikke huske! – Naa, nu maa I have spist af, Børn! Tør Dig om Munden, lille Sine, saadan! Skriv nu flittigt paa Tavlen – rigtig pæne Bogstaver – saa skal jeg siden, naar Hr. Terndrup er gaaet, fortælle Jer Indholdet af 'Røverborgen': det er saadan et deiligt Stykke fra min Ungdom! – Jo, seer De, Terndrup, det, jeg egentlig vilde spørge Dem om, var – kom ind! – Nei, er det Dem, Frøken Hansen! – Hr. Boghandler Terndrup – Frøken Hansen, der synger i Garnisons Kirkes Kor!"

Frøkenen vilde blot give Jomfru Buxbom en Billet, der gav Adgang til at overvære et Bryllup samme Eftermiddag, og efterat hun som en dyb Hemmelighed havde betroet hende, at General Tapto var meget daarlig, og at det vilde blive en deilig Begravelse med Masser af Uniformer indenfor og militair Honneur udenfor, tog Frøkenen Afsked og fik et Stykke af Spegepølsen med hjem.

"Ja, nu maa De se at fatte Dem i Korthed, bitte Jomfru," sagde Terndrup, "for jeg maa sgu ned i Butiken!"

"Det skal ske! – Aa, et Øieblik!" —

Jomfru Buxbom gik hen i en Krog og tog sig en Pris. Hun snuste stærkt, men vendte sig altid bort, naar hun gjorde det, og antog derfor, at hendes Brug af Tobakken var en lige saa stor Hemmelighed for Alle, som at hun bar Paryk.

"Nu skal De høre," begyndte hun igjen, "det angaaer den lille Marie – aa, hun er et velsignet Barn, og saa god! Kom hun ikke idag og forærede mig en lille Buket, hun havde i sit Belte, og som

hun selv havde faaet til givende af Grossererens Poul – der kan De se! Ja, det er ikke andet end simple Blomster hjemme fra Gaarden, men det er det Samme, de skal blive gjemt alligevel – kom ind!"

Det var Kogekonen, Madam Siegler, der boede i Huset, og som altid samvittighedsfuldt gav Rapport om de Middage, hun havde været til. Hun kom forat bringe Menuen fra et Sølvbryllup i et større Herskabshus, men da Terndrup begyndte at blive urolig i Lænestolen, fik Jomfruen dog Madamen til at gaa med Løfte om at ville komme igjen senere.

– "Jo, seer De," begyndte hun igjen, "De kjender jo Maskinmanden paa tredie Sal?"

"Maskinmanden?"

"Ja, fra det kongelige Theater – ham, der er med at heise Bagtepper op og ned og flytte Coulisser."

"Naa, ham!"

"Ja, han kommer herind forat faae en halv Flaske Saft til Konen, der lige har bekommet sig en Lille."

"Det har hun jo altid!"

"Naa, ja – ja, jeg kan nu godt lide Manden alligevel – han drikker lidt, men han banker aldrig Konen – og De veed, det morer mig imellem at høre Noget ovre fra Theatret: Repertoire og røde Placater og nye Decorationer – Herregud, min salig Fader var jo Korist ved det Kongelige og – "

"Ja, det veed jeg," skyndte Terndrup sig at forsikre.

"Naa, jeg har jo ikke Raad til at holde Aviser, saa jeg maa have al min Visdom fra gode Mennesker og – "

"Det var sgu vist alligevel billigere at holde Aviser!"

"Troer De? Nei – men det var Maskinmanden, vi kom fra – det var Dem selv, der afbrød mig! Seer De, just som han – Maskinmanden – sidder der i den samme Lænestol, De nu sidder i, og som med Guds Hjælp engang, naar jeg er død og borte, Pastor Jespersen skal sidde og memorere sine deilige Prækener i, saa kommer Liremanden, – Fredags Liremanden – og han spiller en Dans – en ganske ny en: la, la, la – la, la, la – la – og Marie giver sig til at danse – jeg skal sige Dem, vi havde Frikvarteer."

"Det har de nok i Reglen heroppe!" bemærkede Terndrup og kom uvilkaarligt til at mindes sin egen Skolemestertid.

"Nu veed De nok, at hun har lært at danse forrige Vinter – ikke? Jo, Grosserereren betalte saamænd for hende, og De skulde se hende flytte sine smaa Fødder som Trommestikker: det er som at se en Guds Engel – især i Hopsa! Saa siger jeg til Maskinmanden, som jeg nu siger til Dem: 'Er det ikke som at se en Guds Engel?' siger jeg, og han svarer strax: 'Jo, det er, Jomfru!' – der var nu heller ikke Andet at svare til! Men saa fortæller han mig, at de ovre ved Theatret i næste Uge skal antage en tre, fire Børn til Balletten, og accurat ligesom ved en Indskydelse ovenfra foreslaaer han, at man skulde lade Balletmesteren se paa Marie og sige, om hun ikke kunde bruges. – Tænk Dem en Lykke for en fattig Enke som Madam Lund – eller Frue, skal hun vel kaldes nu – at faae sit Barn til det Kongelige: fri Undervisning, baade Tysk og Fransk, foruden Dansetimerne, og Skopenge og gratis Komedie hver Lørdag Aften fra den lille aparte Loge i Galleriet – er det ikke storartet!"

"Aa, jo – maaske sgu – men hvad siger Moderen? For hun maa da vel ogsaa have en Stemme med!"

"Gud, hun sidder jo nede i Store Kongensgade og aner ingen Verdens Ting! – Men hende skal jeg nok tale med!"

"Hvad skal jeg da egentlig?"

"De skal tale med Grosserereren!"

"Om hvad?"

"Herregud, Terndrup, naar han bestandig har taget sig af Madam Lund – eller Fru Lund – og ladet hende have to Værelser og Kjøkken og Adgang til Tørreløft gratis i Baghuset og nu i tre Aar

har betalt mig to Kroner hver Maaned i Skolepenge for Marie, saa er det da ikke mere end rimeligt, at man spørger ham, om han har Noget imod, at Pigebarnet kommer i en anden Skole!"

"Hvor han ikke skal betale for hende – det har han sgu Ingenting imod! – Men De mister jo to Kroner om Maaneden, naar Marie gaaer!"

"Ja, det gjør jeg jo – men man slaaer sig vel igjennem uden dem. Og tænk saa paa, hvad Marie kan fortælle ovre fra Theatret, hvis hun kommer til Balletten! – Men hvad jeg vilde sige, det er nu alligevel kjønt, som Grosserereren altid har været imod Fru Lund!"

"Synes De?"

"Ja, det veed Gud, jeg synes! – Aa, gaa lidt ud i Kjøkkenet, lille Marie, og hent mig et Glas Vand – men lad Hanen løbe længe, at det kan blive rigtig koldt! – Jo, seer De, fordi hendes Mand i sin Tid havde været Reisende eller Agent, eller hvad det var, for Grosserereren, derfor havde han da virkelig ingen Forpligtelser overfor Enken og Barnet, naar den salig Mand saa skammelig havde misbrugt Grossererens Tillid!"

"Aa, var det saa farligt?"

"Jo, veed De hvad, Terndrup, Grosserereren handler med Klipfisk og Hørkram o. s. v., det veed Gud og Hvermand, og det skulde Lund have reist i, men han drev Geschäft paa egen Haand, gjorde han, og smuglede, og det taalte Vorherre ikke i Længden, for det blev opdaget, at der var Silketøier paa Bunden af de Kasser med Appelsiner, som han fortoldede for egen Regning, og saa blev han sat fast, og saa døde han – heldigvis!"

"Ja, ja, lad nu det være godt! – Tal saa i Guds Navn med Fru Lund, og vil hun have Barnet til Dansen, saa kan De skikke mig Bud om det iaften med Marie, saa skal jeg nok, siden De endelig vil have det, snakke med Grosserereren imorgen. – Farvel, Jomfru!"

KAPITEL IV

Lørdag Aften har Alle travlt.

Arbejderne har faaet Ugeløn, og Konerne gjør Indkjøb hos Spækhøkerne i Smaagaderne – der er ligefrem Beleiringstilstand. Ud ad Vesterbro til, ad "Strøget", gaaer den Sværm, der vil more sig: til Tivoli, til Variétéerne og til Frederiksberg. Men de, der maa blive hjemme, har det lunt nok inde i Byen den varme Septemбераften, og seer man ned ad en Gade, seer man næsten kun aabne Vinduer.

Udenfor Terndrups Butik staaer der til Stadighed en tre, fire Dreng og betragter de Bøger, der ligger fremme, betragter Conchylierne, Fugleæggene, Hugormen i Spiritus og Frimærkerne, der er klistret op paa gamle Papbind. Lørdag Aften er ogsaa Terndrups travle Dag: saa har hans Kunder faaet Characterpenge – eller i alt Fald Ugepenge – og Capitalerne skal strax omsættes.

Inde i den mørke Butik er der foran Disken kun Plads til et Par ad Gangen. Fra Gulv til Loft staaer der op ad Væggen umage Reoler fyldte med Bøger; Bøger ligger i Stabler og Bunker, paa Gulvet og paa Disken – det er næsten umuligt at røre sig herinde, vanskeligere endnu, skulde man tro, at orientere sig.

En eiendommelig muggen, støvmættet Lugt slaaer En imøde – den ubeskrivelige Lugt, som gamle Bøger, og kun gamle Bøger har, men Terndrup generer den ikke. Munden staaer ikke paa ham, han giver Besked, og han handler, raader og skjænder, og Alt i en høi, skrattende Skolemestertone, som Drengene har vænnet sig til og sætter Pris paa.

– "Gjøngehøvdingen"? Jo, Du kan faae et meget pænt Exemplar for 50 Øre; der mangler rigtignok et Par Blade henimod Slutningen, men naar Du kommer saa vidt, skal jeg fortælle Dig, hvad der staaer paa dem. – Naa, nu skal Eskildsen nok sælge sin Frimærkesamling? Ja, jeg sagde Dig det nok: Du skulde være bleven ved Fugleæg, det veed man, hvad er! – Bi lidt, lad mig faae Piben tændt først!"

Terndrup tænder en lille Snadde, der strax gaaer ud igjen – han bruger flere Penge til Tændstikker end til Tobak.

To unge Piger kommer forlegne ind; den Ene puffer til den Anden, Ingen vil begynde, og først da Terndrup spørger, hvad der er til Tjeneste, faaer den Dristigste af dem, gloende rød i Hovedet, spurgt, om han har den og den moderne, "uartige" Bog – nei, Terndrup har den ikke, og saa gaaer de, men de er ved at falde over hinanden for at komme først ud ad Døren.

Der kommer Berner.

– "Goddag, Goddag! Værsgod at komme indenfor Disken!" sagde Terndrup. "De kan nok finde en Plads, for De maa vente, til jeg er færdig med Forretningerne! – Om jeg har 'Peter Simple'? Jo, jeg troer sgu nok, jeg har den, men hør hellere herind paa Mandag, for jeg skal først have flyttet den Bunke. – Nei, er Du der, Poul! Er Du allerede flyttet ind fra Landstedet?"

Dette Spørgsmaal henvendtes til en kjøn, fjortenaars Dreng, frisk og solbrændt, sund og freidig.

"Hvad samler Du paa for Tiden? I Foraaret var det Conchylier, og før Sommerferien var det Frimærker – Du skulde sgu hellere give Dig til at samle paa Penge! – Det gjør hans Fader," hviskede Terndrup til Berner, "det er den rige Grosserer Lange henne i Store Kongensgade. – Naa, Du vil sælge dit latinske Lexicon? Er Du kommen i Realklassen? Ja, jeg tænkte nok, det gik ikke med Dig og Klassikerne! – Værsgod: fire Kroner og femogtyve Øre for Lexicon'et – jeg kan se, Du har ikke slidt ret meget paa det! Nu skulde Du saamænd købe Dig Dyr i Spiritus for Pengene – her er en pæn Bændelorm og en Blæksprutte – ikke? Naa, Du skal i Tivoli, ja, saa god Fornøjelse da!"

Kunderne udtyndedes efterhaanden, og Terndrup tænkte allerede paa at lukke Butiken, da den lille Marie – Jomfru Buxboms ældste Elev – kom ind.

"Naa, hvad sagde saa Moder?" spurgte Terndrup.

"Jo, jeg skulde bede, om De vilde tale med Grossereren."

"Det skal jeg! – Hun vil til Dansen," forklarede Terndrup Berner, "det er en Datter af Enkefru Lund, som boer i Baghuset hos Grosserer Lange. – Hvordan har din tamme Hane det? Naa, den har det godt, det var jo rart!"

Berner, der havde siddet og seet skarpt paa Noget, reiste sig pludselig op, bøiede sig ned og tog med varsom Haand et Par visne Smaablade ud af Pigebarnets Belte, saa vist paa dem og sagde:

"Hvor i al Verden har Du faaet dem fra, min Pige?"

Marie blev rød i Hovedet, slog Øinene ned, saa derefter op paa Terndrup og svarede:

"Det er vist nogle af de Blomster, jeg har faaet af Poul imorges."

"Hvem er Poul?" spurgte Berner.

"Det er jo ham, der var her før – Grossererens Søn fra Forhuset," forklarede Terndrup.

"Og hvor har han faaet dem fra?" spurgte Berner ivrigt.

"Jeg troer nok, han har plukket dem hjemme i Gaarden," svarede Marie. – "Men han har Lov til det," tilføjede hun, "for det er bare Ukrudt."

"Ja, det er saa meget godt," sagde Terndrup. "Gaa Du nu kun hjem, bitte Marie, og sig til din Moder, at jeg nok skal tale med Grossererens imorgen. – Farvel, min Pige, og hils hjemme!"

– "Er der ellers noget Mærkeligt ved de Blade?" spurgte Terndrup, da Marie var gaaet.

Berner, der havde faaet en Lupe frem og omhyggeligt havde undersøgt Bladene, rystede betænksomt paa Hovedet og svarede:

"De er ganske vist saa forkrøllede og visne, at det er umuligt at sige noget Bestemt, men det er ligefrem forbausende, saa de ligner *Trifolium resupinatum*."

"Hvad er det for Noget?"

"Men Herregud, Terndrup, det har jeg jo fortalt Dem om: den udenlandske Kløverart, som engang dukkede op paa Pladsen omkring Thorvaldsens Musæum, men som nu i lange Tider har været forsvunden."

"Naa den! Det var jo ellers morsomt nok!"

"Men hvordan skulde den være kommen i Grossererens Gaard?"

"Ja, det er jo ikke godt for mig at sige."

"Men det vilde dog være uhyre interessant, hvis det virkelig skulde være *Trifolium resupinatum*! – Troer De, Grossererens kan give nogen Oplysning om Plantens Forekomst!"

"Nei, jeg troer sgu ikke – men De kan jo spørge ham ad foruden Betaling!"

"Ja, det troer jeg ogsaa, jeg vil. – Har De noget imod, at vi opsætter Turen til Amager et Par Dage, for jeg har alligevel ingen Ro paa mig, før jeg har faaet rigtig Besked om den *Trifolium*!"

"Nei, gaa De kun, Berner – og Lykke paa Reisen!"

KAPITEL V

Nede i Store Kongensgade, paa venstre Haand fra Gothersgade, og kun et Par Steder fra denne, laa der et toetages, ældre Hus.

Da det i sin Tid blev bygget, var der vistnok ikke nogetsomhelst Fornemt ved det, men nu, da Husene rundt omkring alle havde fjerde Sal og Kviste, gjorde det med sine to Etager og den fugede Kalkpuds mellem de mørkerøde Sten næsten Indtryk af et Patricierhus.

Her boede Grosserer Lange.

Hans Fader var en Proprietairsøn fra Sjælland, der som Dreng var kommen i Handelslære i København og i Slutningen af Tyverne havde aabnet en Hørkramforretning paa Vestergade. Den havde han nu for en halv Snes Aar siden afstaaet til Sønnen, men Sønnen havde opgivet Detailhandelen og handlede kun som Grossist – hovedsagelig med Klipfisk og Sild.

Af Sildelage og Klipfisk lugtede der i Baghuset, hvor Lagrene var, og hvor Enkefru Lund havde to Værelser og Køkkenen, men i Forhuset lugtede der af levende Blomster, af ægte Maria Farina og fine Stege – der betragtedes Klipfisken og Silden som Noget, der kun omtaltes og kun eksisterede i Handelskorrespondance.

– Grosserer Lange sad Søndag Formiddag inde i sit private Kontor, hvis fornemste Prydelse var et stort, brunet Verdenskort "i Mercators Projection", der muligvis kunde bibringe Besøgende den Forestilling, at Husets Forbindelser spændte over hele Jordkloden. Grossererens rundladne Ansigt, som det var umuligt at kjende igjen efter et flygtigt Bekjendtskab, fordi det lignede hundrede andre, var rødt og kun udstyret med et Par tynde, blege Whiskers; i Øieblikket saae han anstrengt ud, skrev en Linie eller to, stregede ud og skrev igjen.

– "Er det Calculen over den sidste Sending, Du er ved, Fader?" spurgte Datteren Ragna, der stod ved en Pult henne i den anden Ende af Kontoret.

Det var en høi, smuk Pige paa et Par og tyve Aar, med store, graablaa, rolige Øine, regelmæssige Træk og en kraftig, ualmindelig elegant Figur, der kom godt til sin Ret i en drapfarvet, *tailor-made* Kjole.

– Frøken Ragna havde gaaet i en af Byens bedste Pigeskoler og i ti Aar faaet Undervisning i Klaverspil, men opgivet det, da hun blev confirmeret, havde som Barn besøgt alle de vigtigste Musæer een Gang, og som Voxen havt abonneret i det Kongelige med den øvrige Familie hver Lørdag.

Da hun var fyldt tyve Aar, havde hun imidlertid pludselig erklæret, at hun vilde have noget Ordentligt at bestille; hun gennemgik en Handelsskole for Kvinder, forlangte derpaa Plads som Bogholderske hos Faderen, tiltvang sig Pladsen og var efterhaanden bleven ham fuldstændig uundværlig, saa at han nu Intet foretog sig uden at have confereret med Datteren.

– "Er det Calculen, Du er ved," gjentog hun, da hun ikke fik noget Svar.

"Nei," svarede Grosserereren, "nei, det er ikke saadan noget med Calcule. – Det er saamænd Listen over, hvem der skal bedes til Herreselskabet."

"Herregud!" sukkede Frøken Ragna. "Allerede! – Enten har vi Selskab, eller ogsaa skal Du ud i Selskab – saa var der dog meget bedre ude paa Landstedet!"

"Ja, seer Du, Ragna, Tingen er, man skal bede Folk tidlig paa Eftersommeren: saa er de endnu ikke forspiste af alle de Middage, de har været til, og saa er der mange flere Retter at vælge imellem – det siger ogsaa Madam Siegler. – Har Du seet Julius?"

"Nei, han er formodentlig ikke kommen op endnu."

"Naturligvis! Der var nok Sportsfest igaar – Cycleløb eller Fodbold, eller hvad Pokker det var – hørte Du, naar han kom hjem?"

"Nei, jeg sov."

– "Vil Du saa se Listen over, hvem der skal bedes?"

Og Grosserereren læste op. Der var een General og to Etatsraader mellem de projecterede Gjæster – der havde været den Tid, da han var glad for en Kammerraad ved sine Middage, men den Tid laa saa langt tilbage, at han ikke mere kunde huske den.

Ragna hørte efter af Pligt, ikke interesseret, men da hun ingen Bemærkninger gjorde, ansaaes Listen for approberet.

"Aa, kald paa din Moder," bad saa Grosserereren, og Fruen kom.

Hun var det bedste Menneske og den bedste Kone under Solen, og hun havde kun to Sorger her i Verden: den ene var, at hun med Aarene blev noget corpulent, og den anden, at hendes Mand ikke længere tillod, at hun selv gik i Kjøkkenet – det passede sig ikke, mente han. Kun Syltningen maatte hun have med at gjøre, det var en Indrømmelse fra Mandens Side, og Syltetiden var derfor ogsaa hendes bedste Tid.

Invitationslisten blev læst op for Fruen, og Grosserereren erklærede derefter, at hun skulde have Generalen tilbords.

"Det havde jeg jo sidst," tillod Fruen sig at bemærke.

"Ja, det kan ikke hjælpe! Du maa have ham: ellers bliver han fornærmet!"

"Aa, saa holder han Tale for mig!"

"Ja, lad ham bare det – det er sgu det, han bliver bedt for!"

"Men kunde Du ikke lade være med at byde Velkommen – saa har han da ingen Forpligtelser!"

"Nei, Velkommen vil jeg byde – og han taler forresten i alle Tilfælde – han taler nu storartet! Han kan saadan gribe et eller andet Ord, som en Anden har sagt og sætte Noget om det ind i den Tale, han har lavet hjemme – det beundrer jeg. – Hvor bliver Julius af?"

"Han kommer vist strax," skyndte Fruen sig at sige, "han var saa træt."

"Ja, det vil jeg tro! – Naa, der er Du – Dagdriver!"

Den saaledes Tiltalte var en stor Pløk paa atten Aar. Haaret var redt ned i Panden som paa en Bologneser, og Øinene stod kun paa Klem; gabende kom han ind i Stuen med begge Hænder i Lommen, og efter et søvnigt Nik til Deling mellem Familien smed han sig i en Stol.

Det var Grossererens ældste Søn Julius – Sportssønnen.

Det er muligt, at et tidligere Slægtleds physiske Opdragelse var forsømt, men Julius tilhørte den yngre Slægt, hvis hele Uddannelse saa at sige er legemlig.

I en Alder af ti Aar vandt han Præmier for Skøteløb og figurerede jevnlig i Aviserne, og da han var fjorten, vurderedes en Anbefaling af ham for en ny Cycle-Model som en Udtalelse af en Autoritet. I Begyndelsen havde Faderen været stolt af Sønnen, naar han kom hjem med Præmieuhre, Potageskeer og Vandrepocaler, men efterhaanden som det viste sig, at det Eneste i Verden, Julius overhovedet bestilte, var at traine og starte, og at han – i Modsætning til Samson, der jo havde sin Styrke i Haaret – kun havde sin Styrke i Læggene, blev Grosserereren ligefrem gal i Hovedet ved blot at se ham. Faderen skjældte ham ud – i Tide og Utide – Moderen forkjælede ham og gav ham de Penge, der var nødvendige til at dyrke Variétéerne og Forstadstheatrene for; thi helt uden aandelig Interesse var Julius heller ikke: han læste ganske vist ikke Andet end Cyclecataloger og Sportsblade, og han gik ikke i Theatret, men Parodier og Revuer kjendte han grundigt – kunde endogsaa sommetider fløite et særlig actuel Refrain temmelig rigtigt – og af dem lærer man jo dog ogsaa saa meget, at man med lidt Freidighed kan snakke med om, hvad det skal være.

"Uh, den Dragt, Du har uglet Dig ud i," vedblev Grosserereren. "Man kan faae Kvalme af at se paa Dig!"

"*English fashion!*" nedlod Sønnen sig til at bemærke.

"Hold Mund, Flab! – Jeg troer ikke, at jeg i to Aar har seet Dig paa Kontoret uden i ternede Knæbuxer og svedt Uldskjorte!"

"Herregud, lille Mand, han skal jo ud at bentraine," sagde Moderen.

"Hvorfor kom Du først hjem imorges?" spurgte Grosserereren.

"Jeg *pace*de Hansen-Rod", svarede Julius gnavent – det kostede ham øiensynlig Anstrengelse at overvinde sig til at tale, "og saa festede vi ham bagefter."

"Rod – hvad for en Rod?"

"Ham, der var lige ved at vinde Verdensmesterskabet i Rotterdam."

"Aa, de forbandede Cyclers, man kan snart ikke gaa for dem."

"Ja, hvad skal ogsaa alle de Fodgængere drive om paa Gaderne for – de kan jo blive hjemme! Det er sgu næsten ikke muligt at komme frem med sin Maskine, uden at vælte idetmindste en gammel Kone og et Par Barnevogne!"

"Laban! – Naa, hvad er der nu?"

Pigen kom ind og meldte, at Madam Siegler var ude i Entreen, og Madam Siegler – Kogekonen, der boede Dør om Dør med Jomfru Buxbom – blev strax indladt, hvilket Julius benyttede sig af til skyndsomt at forsvinde.

Der udspandt sig nu en længere Forhandling om Menu'en med Madam Siegler, og Grossereren spurgte tilsidst, om hun ikke havde et eller andet Nyt at foreslaa, saadan en fix lille Ret, der kunde stikkes ind mellem det allerede Vedtagne.

Jo, Madamen foreslog en Chartreuse, det havde de nylig havt hos den spanske Minister, vidste hun.

"Chartreuse?" sagde Grossereren. "Det er jo ingen Ret! Det er det grønne Skidt, Julius blev saa daarlig af ifjor!"

Madam Siegler forklarede nu, hvad hun mente med en Chartreuse, Menuen fik sin endelige Form, og Grossereren og Ragna blev alene, da Fruen havde en yderligere Kjøkkenforhandling med Madamen.

– "Hvad siger Du til, at Poul vil være Søofficeer?" spurgte Grossereren sin Datter.

"Ja, hvad skal man sige – naar han har Lyst til det, saa –"

"Det er den forbandede Plasken i Baad ude ved Landstedet, der har gjort Ulykken, og saa, at vi havde to Cadetter med til Julius' Bal sidste Vinter! Poul skulde have været i Forretningen – Julius bliver dog aldrig til Noget! – Naa det kan maaske alligevel ikke være saa galt – der er jo flere Prinser i Marinen."

"Ja, hvad saa?"

"Hvad saa, hvad saa – man kan aldrig vide – ja, det kunde jo dog tænkes, at man engang gennem Poul kunde se en Kongelig Højhed ved sit Bord!"

Ragna nøjedes med at smile, og Grossereren studerede meget omhyggeligt Verdenskortet.

"Veed Du, hvor Yocobora ligger?" spurgte han pludselig.

"Nei – jo, er det ikke en Republik i Mellemamerika?"

"Troer Du? – Ja, her er den sgu! Den seer ikke ud af Meget! – Veed Du, hvad Sprog de taler der?"

"Det er vel Spansk, tænker jeg."

"Spansk – mon det er meget svært at lære?"

"Ja, det er det vel nok."

"Ja, jeg mener ikke saadan rigtigt – men saa meget, at man f. Ex. kunde holde en Tale – den skulde naturligvis være skreven i Forveien – dersom der kom en Orlogsmand fra Yocobora hertil – de har en Orlogsmand veed jeg!"

"Men hvad vedkommer det Dig?"

"Aa, ikke saadan – ja, jeg kan forresten gjerne betro dig det: Møller, der har været Generalconsul for Yocobora, flytter fra Byen og vil derfor sælge – ja, ikke ligefrem sælge, naturligvis, for det kan man ikke – men han vil mod en Affindelsessum anbefale mig til Regjeringen derovre, saa at jeg kan blive hans Eftermand."

"Men Fader dog!"

"Ja, Du skal ikke saadan uden videre slaa det hen min Pige. Ganske vist er Yocobora kun en Republik – og Ordener har de ikke, jeg har forhørt mig – men Uniformen er sgu storartet: trekantet Hat, Kaarde og Guldbroderi i Masse, baade paa Kjolen og Benklæderne – jeg har prøvet Møllers Kjole: den passer mig, som den var syet til mig, og han har kun havt den paa to Gange."

"Men tænker Du da virkelig –"

"Ja, det veed Gud, jeg gjør! – Det er nu forresten mest for din Moders Skyld."

"For Moders Skyld?"

"Ja, seer Du, jeg er Grosserer – 'Grosserer Lange', det kan man baade sige og skrive – men din Moder er slet og ret Frue – 'Fru Lange,' hverken mer eller mindre. – Kunde Du nu ikke unde din egen Moder at hedde Generalconsulinde, og troer Du ikke, hun vilde have Glæde af Uniformen?"

"Skal Moder maaske ogsaa have Uniform?"

"Snak! Men hun kan da vel glæde sig over min! – Hvad er der nu?"

Pigen meldte, at den Herre, der havde spurgt efter Grossererens igaar Aftes, var her igjen.

"Hvad for en Herre?"

"Candidat Berner."

"Kjender Ingen af det Navn – ja, lad ham saa komme i Guds Navn!"

Berner kom ind.

Han var i sort Diplomatfrakke, og da hans Diplomatfrakker altid, endnu mere end hans daglige Tøi, saae ud, som de var for store til ham, og havde et Snit, som om de var syet til hans Bedstefader, gjorde han ikke noget egentlig imponerende Indtryk.

Det gjorde derimod Grossererens. Han stillede sig op ved Pulten, slog ud med Haanden som en Minister, der første Gang giver Audiens, og spurgte i en nedladende Tone:

"Hvad er til Deres Tjeneste?"

Roligt og sagligt begyndte Berner at fortælle, at han den foregaaende Aften havde seet en lille Pige, der nok boede her i Baghuset, og i hendes Belte havde han opdaget et Par visne Blade, som hun paa Forespørgsel erklærede at have faaet af Grossererens yngste Søn.

"Hm," hostede Grossererens og saae fortrædelig ud.

Disse Blade, vedblev Berner, der tydelig nok hidrørte fra en Plante af Slægten Kløver, var desværre i en saa forkrøllet Tilstand, at det var ganske umuligt med blot nogenlunde Sikkerhed at afgjøre, fra hvilken Art de hidrørte, men saa vel Stængel som Blade – Blomst var der uheldigvis ikke – mindede alligevel paaaldende om en Kløver – *Trifolium resupinatum* – som ellers nærmest hørte hjemme i Italien, men som i sin Tid havde voxet paa Pladsen omkring Thorvaldsens Musæum, hvorhen den bevislig var bleven bragt med det Hø, som havde været brugt ved Indpakningen af Marmorstatuerne nede i Rom, og da det nu var ham, Berner, af største Interesse at erfare, hvorledes denne Plante – hvis det virkelig var den – kunde være kommen her, saa tillod han sig —

"Jeg behøver vel ikke at gjøre Nogen Regnskab for, hvad der groer eller ikke groer i min Gaard!" foer Grossererens op.

"Men Fader dog!" udbrød Ragna uvilkaarligt, og Grossererens tog sig i det og erklærede i en noget høfligere Tone, at Gaarden og Baghuset var Noget, der ikke interesserede ham, og som han derfor heller ingen Besked vidste om.

Berner tillod sig at spørge, om Grossererens muligvis havde, eller havde havt, Handelsforbindelse med Italien eller med sydlige Lande overhovedet, men saa foer Grossererens atter op og svarede:

"Klipfisk og Spegesild, det handler jeg med" – nu var han jo nødt til at vedkjende sig Forretningen – "og de Varer veed De vel som en studeret Mand kommer ikke fra Italien! – Er der mere, jeg kan være Dem til Tjeneste med?"

Nei, det var der ikke, og Berner gik.

– "Men hvorfor var du dog saa uhøflig, Fader?" spurgte Ragna.

"Uhøflig! Jeg? – Det var jo ham! Saadan en Næsvished, at trænge sig herind til mig og spørge mig ud, som om jeg var i Forhør! Maa jeg være her! – Men er der Ukrudt i den lille Plaine omkring

Lindetræet i Gaarden, saa er det en Uorden, og saa skal det naturligvis luges op – jeg vil give Karlen Ordre til den Dag idag at grave Plainen om – og Pouls Intimiteter med Baghustøsen skal ogsaa have en Ende! – Han giver hende Blomster – det er nydeligt! – Nei, det er vist meget godt, han kommer ud at seile – væk fra det Hele! Man har kun Ærgrelser! – Ja, vi skulde vel have fat paa den Calcule!"

Men det var nu aabenbart bestemt, at Grosserereren den Søndag Formiddag idelig skulde forstyrres: nu kom Terndrup.

Grosserereren brugte ham imellem som en Slags Commissionair, dels naar det gjaldt om paa en fin Maade at skaffe Oplysning om Den og Dens Soliditet, dels naar der var Tale om at anbringe Penge i et eller andet halvt obskurt Foretagende; thi det var en Eiendommelighed for Grosserereren, at det morede ham, ved Siden af sin egentlige Forretning, at vove mindre Summer paa tvivlsomme Forretninger, der under særlig heldige Conjuncturer kunde give en forholdsvis stor Gevinst.

Terndrup indledede da ogsaa sit Besøg med at tale om en anden Prioritet i en Eiendom ude i Saxogade men endte med at bringe Spørgsmaalet Marie paa Bane og udbad sig Grossererens Sanction paa hendes mulige Overgang til Theatret.

Den var let nok at opnaa: Grosserereren brød sig, som han smagfuldt udtrykte sig, Fanden om det Pigebarn, og hun kunde for ham gaa til Balletten eller til Dyrehavsbakken, hvis hun lystede, han var lige glad.

Med den Besked gik saa Terndrup.

Men Frøken Ragna sad i Tanker og glemte mod al Sædvane rent Calculen, og Faderen maatte to Gange spørge, hvad hun egentlig tænkte paa, før hun ligesom tøvende svarede:

"Aa, jeg tænkte paa den sjeldne Blomst, der skulde voxe nede i Gaarden – jeg synes egentlig det er umuligt, at Poesi eller Romantik, hvad man nu skal kalde det, kan forvilde sig ind i vort Hus."

"Ja, det Ukrudt skal nok blive luget op," sagde Faderen, der kun halvt havde hørt efter, hvad Ragna svarede, "og Poul skal væk – han skal ikke have sin Gang i Baghuset!"

KAPITEL VI

Men det havde nu Poul alligevel.

Han sad netop imens ovre i Fru Lunds Stadsestue og fortalte hende og Marie, at han nu endelig havde faaet Lov at gaa til Sø: hans Ansøgning var inde hos Marineministeriet, og han haabede bestemt at komme ud som frivillig Lærling med Vintercorvetten.

– Intet Sted i Verden befandt Poul sig saa vel som hos Fru Lund, og Intet i Verden smagte ham, som hvad han fik der: et rørt Æg med Sukker, en tør Kage eller et Glas Saft og Vand. Fra ganske Lille var han vant til at komme der, og den beskedne Stue, der skinnede af Renlighed og formelig lugtede af grøn Sæbe, syntes ham meget, meget hyggeligere end de elegant monterede Sale i Forhuset – den forekom ham nemlig, uden at han selv gjorde sig Rede for det, at være et Hjem.

Og et Hjem havde han her, et Hjem, hvor man baade følte sig glad og beæret, naar "Grossererens Søn" kom, hvor han kunde snakke løs med Marie og lege med hendes tamme Hane, og hvor han bestandig kunde ty hen med sine Sorger og være sikker paa at faae Trøst.

Poul havde nemlig i en vis Forstand altid hørt til de "uheldige" Børn. Havde han som Lille faaet en ren Blouse paa, var det givet, at han ganske kort efter trillede i Rendestenen; standsede hans Barnepige blot fem Minuter forat tale med en Gardist, kunde hun være sikker paa, at Drengen var borte og maatte hentes paa Politistationen, og var der en nymalet Bænk i Kongens Have, skulde han nok finde den og tage en tydelig Erindring om den med sig hjem. I saa Tilfælde fik Fru Lund ham fat og vaskede og gned, til han blev nogenlunde præsentabel før Hjemkomsten og slap for Skjænd, og det paaskjønmede han i høi Grad – han kunde ikke udstaa at faae Skjænd.

Saa var Poul forresten ogsaa tidlig et "fremmeligt" Barn: han var forlængst falden ned fra alle Grene i Lindetræet og havde efterhaanden brækket Alt, hvad brækkes kunde, undtagen Halsen; fem Aar gammel spillede han til Moderens Forfærdelse Klink paa Gaden, og paa sin syvaarige Fødselsdag havde han paa egen Haand bedt Melmandens skeløiede Søn hjem til Middag.

– Fru Lund sad med Andagt og hørte paa Pouls Udmalinger af sin maritime Fremtid.

Hun var en lille, mager Kone, altid som et pillet Æg, med Kappe, hvidt Forklæde og sort Kjole – altid ens. Hun syede for et Broderimagazin, vaskede og stoppede paa Maries Tøi og tilbragte en hel Del af sit Liv med at søge Legater, som hun aldrig fik, og med som en fjern, uopnaaelig Mulighed at drømme om engang at blive Klasselotteri-Collectrice. Grossererens og Alt, hvad hans var, saae hun op til med Ærefrygt og Taknemmelighed, levede af brugt Sol fra det rige Forhus og var i det Hele taget saa ydmyg, at hun end ikke i sin egen Stue nogensinde sad paa mere end Kanten af en Stol.

Af og til rystede hun nu betænkeligt paa Hovedet, naar Poul talte om Hundevagter, Kanonexercits og Olieføi, og i sit stille Sind ønskede hun af og til at kunne være med ombord forat tage Pletter af hans Tøi og sy Rifter sammen over Knæene.

Marie fortalte straalende glad Poul, at hun skulde til Theatret; hver Morgen skulde hun paa Danseskole og om Lørdagen paa Komedie – Alt naturligvis under Forudsætning af, at hun blev antagen – i næste Uge skulde det afgjøres.

Omsider gik Poul og var heldig nok til at komme over i Forhuset uden at være bleven savnet.

KAPITEL VII

Der var ordentligt Rykind hos Jomfru Buxbom.

Børnene holdt Frokost, og Jomfruen skar just Karse af til deres Smørrebrød fra Kassen udenfor Vinduet, da det bankede, og efterat Oldefaderens Røst havde talt ud af Papegøien og raabt "Kom ind!" viste Madam Siegler sig.

Hun havde Meget at fortælle: om Middagen hos Grosserer Lange's og om et femogtyve Aars Jubilæum hos en velhavende Manufacturhandler.

Hos Grossererens havde de faaet Gaaseleverpostei *en croûte* før den anden Steg – ikke, som tidligere, bagefter – det havde hun oplyst dem om, at man nu brugte – og Generalen havde ikke blot udbragt en Skaal for Fruen, men ogsaa for den yngste Søn, der jo nu skulde til Orlogs, og Generalen havde sagt, at han ved at vælge Havet til Virkefelt kun fortsatte de fædrene Traditioner, eftersom Huset Lange jo altid havde havt sin Levevei af Havets Producter. Den Tale havde Madam Siegler selv hørt Ord til andet ude fra Corridoren.

Jubilæet var der ikke andet Mærkeligt at fortælle om, end at der blandt Gæsterne havde været en Vegetarianer, eller, som Madamen udtrykte sig: en "Gemysemand" – "men han kunde jo dog faae Rødderne fra Suppen og Persillen fra Kyllingerne," sagde hun – hun yndede ikke Vegetarianere.

De to Menuer var neppe nok drøftede, før der kom en ny Visit: det var Madam Asters, Portnerske i et høigreveligt Hus i Bredgade.

Hun var et af Jomfru Buxboms allerinteressanteste og paa en vis Maade allerfineste Bekjendtskaber; hun sagde "vi" om Herskabet, kunde fortælle om Baller, hvor der kom Prinser og Prinsesser, og vidste paa en Prik, om Damerne for Tiden brugte rundt eller firkantet Slæb.

Det Første, der skete efter hendes Ankomst, var, at Kaffekanden blev sat paa Petroleumsapparatet, og at et af Børnene fik Lov til at lægge Tavlen og blev sendt ned efter Wienerbrød. Kaffekanden blev i det Hele sjelden kold her i Stuen, for der var næsten altid Besøg, og Jomfruen selv hørte til de mærkelig construerede Kvinder, der i Sommermaanederne hovedsagelig ernærer sig af Rødgrød, og Resten af Aaret af Kaffe med Wienerbrød.

– "Naa, lille Madam Asters," begyndte Jomfruen, da der var skjænket i Kopperne, "hvad Nyt ude fra Bredgade af? Har der nylig været Selskabelighed?"

"Gud, nei, Jomfru, hvor vil De hen!" svarede Portnersken. "Vi har jo Sorg!"

"Det er ogsaa sandt, det veed jeg jo."

"Det er forresten saa kjønt med Sorg," vedblev Madamen, "især naar Herskabet kører ud. Tjeneren – det er nu et nydeligt Menneske og af pæn Familie: hans Fader er Skovløber ude paa Grevskabet – han seer saa gentil ud i Sort med et blaat og hvidt Silkebaand ned ad Skuldrene, og Lygterne er ogsaa helt overtrukken med Sort – det er saa høitideligt!"

Madam Siegler hørte efter med stum Andagt – hun selv kom kun til det velhavende Bourgeoisie.

"Gud veed forresten, om der bliver nogen rigtig Selskabelighed mere paa Palais'et," vedblev Madam Asters – "nei, Tak, kun en lille Kop!"

"Men hvorfor dog ikke det?"

"Nei, jeg har nu min egen Tro – men ikke mine Ord igjen! – Børnene lytter da ikke efter? – Jo, jeg skal sige Dem, Herskabet hører ikke mere Pastor Jespersen, som de før pleiede van."

"Ikke det!" udbrød Jomfru Buxbom. "Det er da ellers den deiligste Præst i hele Byen – det er min Præst – her skal De se hans Photographi! – Han skal saamænd ogsaa arve den Stol, De sidder i!"

"Nei, nu er Herskabet begyndt at høre Pastor Knastrup," vedblev Madamen. "Gudbevares, han præker storartet – min Mand og jeg er ogsaa begyndt at høre ham – men han er jo noget strix."

"Er han det?"

"Jo! – Og det mærkes naturligvis saadan allerede med den megen Gudfrygtighed paa Palais'et."

"Gjør det det?"

"Ja, det gjør, Jomfru – vi holder 'Kristeligt Dagblad'!"

"Nei, tænk!"

"Ja, det er forresten et rigtig godt Blad. Der staaer baade Brylluper og Begravelser og Ulykkestilfælde ligesom i 'Berlingske', og hvis man synes, man faaer for meget af Gudeligheden, saa kan man jo springe den over."

"Ja, det kan man jo."

"Saa har vi ogsaa faaet en hellig Student, som spiser hos os om Torsdagen – det vil sige, han spiser ved Mellembordet med Husjomfruen og Oldfruen – naturligvis – men han kan sagtens, for er han blot færdig med at læse til Præst, saa faaer han naturligvis nok Kald ude paa Grevskabet!"

"Gud, tænk, saa er han forsørget!"

"Det er han! – Forleden Dag havde vi ogsaa en Missionair fra Bagindien, men han spiste ved Herskabets eget Bord."

"Nei, gjorde han virkelig!"

"Ja, han gjorde saamænd saa – men Tjeneren sagde ellers, at han spiste med Kniven!"

"Gud, er det sandt!" udbrød Jomfru Buxbom og Madam Siegler i forarget Kor og slog Øinene mod Himlen, ret som om de vilde kalde den til Vidne paa, at de aldrig før havde tænkt sig, at en Kniv overhovedet kunde bruges paa den Maade.

"Ja, man skal jo ikke kritisere det Herskab, hvis Brød man er i," sagde Madam Asters med Værdighed, "men jeg synes nu heller ikke, Greven saadan skulde byde alle Slags til sit Bord. Det kan være, det var nødvendigt, dengang han var Politiker og sad i Landstinget – det var net Selskab, vi tidt havde den Gang, kan De tro! – men fordi man hører Pastor Knastrup, behøver man da ikke at gjøre sig gemeen med hele Slænget – vel, Jomfru? – Ja, Tak for Kaffe!"

– Da Madam Asters og Madam Siegler vel var ude af Døren, kom Maskinmanden forat meddele, at Marie var bleven antaget af Balletmesteren og næste Dag skulde begynde sin Skole i selve det Kongelige Theater, og saa stærkt virkede Meddelelsen om denne store Begivenhed, at Jomfruen knap hørte efter, da han fortalte om de ny Decorationer til "Jægerbruden" og alt det kunstige Spøgeri, der skulde være i Ulvesvælget.

Han havde forresten ogsaa travlt, for han skulde hen og bringe det vigtige Budskab til Fru Lund, der sad nede i Store Kongensgade og anede Ingenting.

Der blev naturligvis Glæde, men samme Dag havde Marie havt sin første store Sorg: Hanen havde brækket Benet, og Maskinmanden anmodedes derfor om paa en saa vidt muligt lempelig Maade at tage Livet af den og begrave den under Lindetræet.

Det lovede han beredvilligt, og om Aftenen græd Marie ved Hanens Grav samtidig med, at Maskinmandens Familie spiste Hønsefricassée.

KAPITEL VIII

Det lider hen paa Eftersommeren.

Anlæggene paa Kongens Nytorv og foran Christiansborg Slotsruiner har ganske vist endnu en blændende Blomsterpragt at opvise, og Gladiolus, Asters og Cactusgeorginer kappes i Farveglød med hinanden, men der ligger dog et enkelt gulnet Blad i de mørknende Plainer. I Skyggen seer den store Kastanie ved Holmens Kirke endnu hel grøn ud, men naar Septembersolen lyser igjennem den, faaer man Øie paa det gyldne Løv, som allerede er begyndt at tyndes ud.

Midt paa Dagen er "Strøget" endnu sommerligt: der er lyse Damedragter og ingen Overfrakker, men i Butiksvinduer og Aviser læser man om "Efteraarsudsalg", og forsynlige Folk med god Samvittighed og stor Credit – eller med een af Delene – bestiller allerede nu den ny Vinterfrakke hos Skrædderen.

Cyclerne falder i Pris – brugte eller stjaalne er slet ikke til at sælge – Fiskesnører og Boldspilrekvisiter maa bag Sportshandlerens Ruder vige Pladsen for engelske røgfri Patroner, og nu kommer Vildt- og Frugthandlerne gyldne Tid: Agerhøns, Harer og Fasaner viser sig i saadanne Mængder, at Fremmede maa faae den Forestilling, at Kjøbenhavn hovedsagelig lever af Vildt, og Tomater, Ferskener og Druer fryder Øiet rundt omkring.

Skinnende hvide Theaterplacater er traadt i Stedet for de skidne, krøllede Laser fra Mai Maaned, der har maattet døie hele Sommerens Sol og Regn, Tivoli holder Høst- og Fyrværkerifester, og om Søndagen er der vel endnu stærk Trafik til og fra Dyrehaven, men Folk kommer tidligt hjem, og det er broget Løv til Kaminvaserne, som de bringer med fra Skoven.

Nu har Grønttorvet sin Glansperiode – der kjøbes ligefrem ind til Vinterforraad – og Gammelstrand ligger hver Morgen i sin feireste Pragt: hele Kanalen er stuvende fuld af Sildebaade, der tørrer de røde Seil, Fiskerne vader i det sølvskinnende Dræt, og Skjællene blinker i Garnet – det er som Pailletter i et mægtigt Kniplingsklæde.

De kridtede Ruder forsvinder, de sidste Efternølere flytter omsider ind; Landliggerne har længe kjedet sig gudsjammerligt i de mørke Aftener ude paa Villaerne, men for en Ordens Skyld klager de dog over at have maattet tage ind.

Husmoderen faaer travlt: Pelsværket hentes fra Bundtmageren, der syltes Sveskeblommer og Asier – hele Byen lugter surt – Efteraarsrengjøringen ligger i Luften, og Ægtemændene gruer.

Om Aftenen, især efterat Lampen er tændt, begynder man at fryse ved at se paa de hvide Gardiner – Stemningen er trykket.

Med Vemod stirrer Hotelportier'en efter hver kuffertlastet Droske, der ruller bort, og en skønne Dag opdager de unge Spurve i Tivoli, der endnu ikke kjender Livets Kamp, at Saison'en er sluttet, og at de fra nu af selv maa sørge for deres Udkomme.

Sommeren er forbi, det er Efteraar.

– Terndrup havde Efteraarsfornemmelser, Efteraarsanfægtelser.

Bøjerne var ikke fri for at lugte ham noget muggent – det gjorde de aldrig om Sommeren – Handelen med brugte Frimærker forekom ham endnu foragteligere, end den pleiede, og saa vidste han oven i Kjøbet, at det var et særlig godt Aar med Høns.

Hyppigere end ellers og længere ad Gangen end tidligere stod han derfor ogsaa paa Jageslaget, fulgte sine Duers Flugt og saae "over ad den Kant til, hvor Jylland ligger", og hvor Brokfuglene flokkedes, og endte saa med at falde i Staver.

Som han saadan stod en Eftermiddag, og hans Øie forvildede sig over Gaarden forbi en nøgen, sværtet Brandmur og ind imellem et Par spidse Gavle, opdagede han pludselig noget Nyt: oppe i en gammel Rønne var der ud fra Kvisten bygget et lille Glashus, og paa en Stump fladt Tag, hvortil der var Adgang fra Glashuset, stod en Kasse med blomstrende Solsikker og store, rødbrune Lerkrukker med Canna og Nerier.

Hvor vel bevandret Terndrup end var i Fugleperspectivets Geographi, var det ham dog ikke muligt strax at afgjøre, om det Hus, han saa paa, vendte ud til Grønnegade eller til Hovedvagtsgade, og det varede en god Stund, inden han blev paa det Rene med, at det alligevel maatte være i Grønnegade, i Marskandiserens Sted, at der var bleven indrettet et photographisk Atelier.

Det kunde jo i og for sig være ham ganske ligegyldigt, men nysgjerrig var han – som de fleste Mennesker jo er – og han vilde dog nok, blot for en Ordens Skyld, vide, hvem det var, der var flyttet ind derovre, og som paa en Maade var bleven Nabo paa Afstand til hans Dueslag.

Da Jomfru Buxbom, hvis Stue jo var en Slags Centralstation for al Sladder rundt omkring fra, maaske kunde antages at vide Besked om Photographen, stak han Hovedet ind ad Døren til hende, da han gik forbi, og spurgte sig for.

Nei, Jomfruen vidste saamænd ikke engang, at der var indrettet noget photographisk Atelier, men det var jo høist interessant, var det, og hun skulde nok gjøre sit Bedste forat faae Klarhed i Sagen. – Om Terndrup ikke vilde sidde lidt ned? Jo, det maatte han endelig! Og Terndrup satte sig.

– "Ja, jeg slider vel i Grunden alt for meget paa Pastor Jespersens Stol," sagde han. "Pastoren maa da vist koste nyt Betræk paa den, naar han engang faaer den!"

Jomfruen blev kjendelig nerveus og svarede efterat have rømmet sig et Par Gange:

"Ja, nyt Betræk maa der – men jeg har forresten de to sidste Søndage hørt Pastor Knastrup."

"Naa, det har De – ja, saa kan Pastor Jespersen nok selv se sig om efter en Lænestol!"

Uden at udtale sig videre om Arvespørgsmaalet vedblev hun:

"Han er jo noget strix, Pastor Knastrup, som Madam Asters ogsaa sagde, men deiligt taler han, vækkende og indtrængende, saa man føler, man er en stor Synder – hvad man jo ogsaa er, og hvad han, Gaardmissionairen, ogsaa sagde!"

"Naa, gjør han det!"

"Ja, det veed Gud, han gjør! Jeg kjender ogsaa et helt greveligt Hus, der hører ham til Stadighed, og i Søndags var han bedt til Herskabets eget Bord, hvor en Tjener i Sort og med blaa og hvide Baand paa Skuldrene vartede op med Handsker paa."

"Der kan man se," sagde Terndrup, "man skulde have været Præst, skulde man, og have faaet et Kald i en god, jydsk Egn, hvor Bønderne ikke selv gjorde Noget af Jagten!"

– "Marie var her ellers igaar," vedblev Jomfruen. "Aa, hun har saa Meget at fortælle ovre fra Theatret – De maa endelig komme op og høre paa det en Dag!"

"Ja, det skal jeg – men nu maa jeg gaa!"

"Aa, Terndrup, De kunde gjøre mig en Tjeneste: vil De ikke laane mig en eller anden god, ny Bog?"

"Jo, men hvad skulde det være for en Bog?"

"En, der ender godt!"

"Dem er der sgu ikke mange af for Tiden!"

"Ja, ellers vil jeg ikke have den – man læser da forat blive i godt Humør og forat være i godt Selskab! – I gamle Dage var det altid saa beroligende at læse en Bog, for Forfatteren caverede for sine Personer, og naar Helten eller Heltinden fik et Barn paa sidste Side, saa vidste man, at det ogsaa gik Barnet godt Resten af Livet – og det var saa hyggeligt!"

"Ja, ja, nu skal jeg se at finde en Bog og skikke den op til Dem – Farvel, Jomfru!"

"Farvel, Terndrup!"

KAPITEL IX

Om Eftermiddagen kom Berner. Han havde "Fjortendags Lov" fra Skolen og vilde i den Anledning benytte Eftermiddagen til at gjøre sin tidligere omtalte Excursion ud paa Amager, og paa den maatte Terndrup være med.

Butiken var aaben, men Terndrup var der ikke.

Saa gik Berner ud i det lille Lukaf bagved, der baade var Sovekammer og Spisestue, og der saae han Terndrup sidde ubevægelig ved det aabne Vindue og stirre ud i Gaarden.

Berner sagde Goddag, men Terndrup svarede ikke, dreiede kun Hovedet halvt om og gjorde Tegn, at Berner skulde være ganske stille.

Der gik et Par Minuter, saa lød der et Smeld, Terndrup vendte sig om med en Salonbøsse i Haanden og sagde:

"Den blev der sgu!"

"Hvad for En?"

"Rotten, naturligvis – ja, det var ingen af de sorte, men jeg har haft Kig paa den en halv Time, før jeg kunde faae Ram paa den."

"Naa, saa De jægter!"

"Nei, jeg gjør sgu ikke! Jeg har lovet mig selv aldrig mere at røre en Skyder, men saadan en Legetøistingest kan man da ikke kalde en Bøsse – og Rotter er da heller ikke Vildt! – Nei, hvad man har lovet, det skal man holde! – Hvad vil De ellers idag?"

Ja, Berner vilde da have ham med ud paa Amager, men Terndrup vidste ikke, om det gik an at lukke saa tidligt.

"Aa, hvad – nu er Fugletrækket for Alvor begyndt?" bad Berner.

"Ja, det er jo saa – lad gaa!"

Mens Terndrup gjorde sig istand, satte Berner sig ude i Butiken paa en Stabel Bøger, der gyngede frem og tilbage, tændte en Cigar og grundede.

– "Hvad sidder De og speculerer paa?" spurgte Terndrup.

"Aa, jeg sad egentlig og tænkte paa den *Trifolium resupinatum* – om det virkelig skulde være den! Jeg listede mig ind i Grossererens Gaard imorges ganske tidligt forat se, om jeg kunde finde et Exemplar til, men der var gravet op omkring Lindetræet og altsaa Ingenting at finde – hvor kunde det dog være, at den Grosserer var saa ubehagelig imod mig?"

Terndrup smaafløitede. "Han har for mange Penge – og han er kommen for nemt til dem – det er det Hele!"

"Er det et gammelt Handelshus, det Lange'ske?" spurgte Berner.

"Nei, det var først Faderen, der begyndte."

"Naa, det tænkte jeg nok!"

"Hvorfor det?"

"Jo, fordi der i et gammelt Handelshus – ganske som i enhver anden Slægt, der har en Tradition – altid som Regel raader en urban Tone. – Det er forresten mærkeligt," vedblev han, "saa faa Handelsdynastier, der overhovedet er ældre end et Par Generationer i samme Familie. Det maa vel sagtens komme af, at der kræves en særlig Finhed og Fornemhed i Forretninger og en særlig udviklet Familiefølelse, forat et Firma kan vedblive at gaa i Arv fra Fader til Søn."

"Maaske, sgu," svarede Terndrup. "Se, hvad Finheden i Forretninger angaaer, saa trykker den nu heller ikke Grossereren, og Familiefølelse troer jeg ikke, den ældste Søn har Synderligt at give hen af!"

"Men Datteren er en ualmindelig tiltalende Pige," vedblev Berner med Varme, "saa rank og saa damesikker!"

"Ja, hun er sikker nok! – Hende skulde De tage, Berner – hun kunde føre deres Regnskaber med dobbelt Bogholderi!"

"Nei, virkelig!"

"Ja, hun kunde sgu: det er et grov dygtigt Stykke Fruentimmer! – Men De vil maaske ikke alligevel?"

"Nei, jeg troer dog ikke – hun vil vist heller ikke – "

"Aa, nei, det kan være troligt nok!"

"Ja, lad os saa komme afsted!"

Og afsted vandrede de, Berner med Straahat og Botaniseerkasse, Terndrup med Kaskjet og Knortekjep.

Ad Frederiksholms Kanal og over Langebro gik de, saa standsede de udenfor den gamle Accisebod, der ligger for Enden af Christianshavns Vold, Acciseboden med de grønne Skodder og det fremspringende Halvtag.

– "Er det nu ikke meget kjønnere end hele det moderne Kjøbenhavn!" udbrød Berner. "Acciseboden i Forgrunden, de lave 'Holms Huse' paa den anden Side af Gaden, og nedenfor Volden Reberbanen under Lindetræerne – Herregud, det er vel næsten den eneste Reberbane, en kjøbenhavnsk Dreng nu kan faae at se!"

"Ja, han har ellers godt Øl inde i Siseboden – det er en rar, kjølig Kjelder," bemærkede Terndrup, og Berner overhørte ikke det fine Vink, men gik strax hen og satte sig ved et af de smaa Borde foran og bestilte to Glas Øl.

– "Lagde De egentlig Mærke til den gamle Proviantgaard, da vi før gik forbi den?" spurgte Berner.

"Nei – er der ellers noget Mærkeligt ved den?"

"Det er da for det Første en af Christian den Fjerdes Bygninger."

"Naa, er det det!"

"Ja, kan De ikke ogsaa se, at de vældige Gavle og det vældige Tag seer anderledes solid og imponerende ud end de nye Bygninger?"

"Aa, jo!"

"Og saa ligger den lige opad Tøihusgaarden med de mange gamle, udrangerede Kanoner, der har tjent mere end een Konge og været med baade tillands og tilvands – jeg bliver formelig høitidelig tilmode, naar jeg gaaer der forbi!"

"Aa, ja – ja, saagu – Skaal!"

– "Ja, vi skal vel videre," sagde Berner, da Øllet var drukket. "Men har De noget imod at gaa om ad Volden – det Stykke, man endnu kan gaa ad? Det er nok lidt længere, men betydelig kjønnere, og jeg vilde ogsaa gjerne have Frø af *Lathyrus latifolius* – den findes deroppe."

– Kjøen er Christianshavns gamle Vold. Lind og Kastanie, Ahorn og Elm voxer i lige Rader paa dens Ryg, og ned ad Skraaningerne til Graven er der en hel tæt Underskov af Tjørn, Hassel og Hyld.

Drengene har lavet hulslidte Stier mellem Krattet, og gaaer man ned ad en af dem, kan man komme for Skade med at overraske et elskende Par eller en upriviligeret Fisker, der har faaet anbragt sin Snøre udenfor den brede Rørbræmme med de mumlende, blaagrønne Spydblade. Graven selv – sine Steder bred som en Sø, andre Steder smal som en Aa – er saa stille, saa byfjern som Vandene omkring Torneroses Borg, og naar Smaafisken slaaer, bliver man helt forundret over, at Fladen virkelig kan sætte Ringe og ikke springer som skjørt Glas.

Oppe paa Bastionerne leger Børnene Tagfat og Enkemand, eller de slaaes om nedfaldne Kastanier; gamle Folk ryger en Eftermiddagspipe paa Bænkene, og selv Hammerslagene fra Christianshavns Maskinværksteder forstyrrer ikke Idyllen men fremhæver den kun end mere gennem Modsætningen.

Ude paa det rigtige Amager gik de hen ad Kløvermarksveien, forbi Coloniaverne.

Det er jo som en hel By af Lysthuse, smaa, grøntmalede Træhuse med Døre, Vinduer og Flagstang – de ligner strandede Badehuse. Vild Vin, Humle og Pralbønner snoer sig op ad Væggene, og som den lille Haveplet udenom dyrkes, saadan dyrkes ingen Plet i Verden! De Radiser, her faaes, smager bedre end noget Andet, den Buket, her skjæres, overgaaer Orchideerne fra Dina Schulds Vinduer, og har det lille Æbletræ virkelig omsider bekvemmet sig til at bære et enkelt Æble, er dets Trivsel og Rødmen Gjenstand for en hel Families udelte Interesse Sommeren igjennem.

– "Det er sgu kjønt," sagde Terndrup.

"Ja, det er Trangen til at se Andet end Glas og Jern, der her finder sit Udtryk," svarede Berner. "Det minder om Sporskifteren paa Jernbanestationen, der laver sig en tre Alens Have mellem de krydsende Skinner."

De passerede den store Losseplads, hvor Rotterne løb husvant om mellem Kjøkkenaffald, Rester af fordums Bohave, Murbrokker og rustne Blikdaaser, og Berner modstod ikke Fristelsen, men kom strax ind paa sit Yndlingsemne: den sorte Rotte contra den brune.

"Ja, nu er den sorte snart forsvunden overalt," sagde han, "dens Mission er vel sagtens endt."

"Hvad for en Mission?" spurgte Terndrup.

"Det veed jeg ikke, men ligesom jeg fuldt og fast troer paa, at hvert enkelt Menneske har sin Mission, stor eller lille, her i Verden, saadan troer jeg ogsaa, at de enkelte Folkeslag, Slægter og Arter af Dyr og Planter har det, og naar et Individ eller en Races Mission er endt, saa dør Individet eller Racen. – Noget af det Tungeste, et Menneske kan opleve, maa da ellers være, at det Folk, han tilhører, udslettes af Tilværelsen som saadant, fordi det ikke længere har nogen Mission – eller fordi det ikke længere magter den, det har!"

"Aa, ja, saagu – men saa maa man da ønske, at De aldrig maa faae Deres Bog skrevet," bemærkede Terndrup, "for den er da vel Deres Mission!"

"Det var et fromt Ønske!" svarede Berner leende. "Men det kunde jo dog tænkes, at jeg ogsaa havde en anden Mission."

"Hvad skulde det være for en?"

"Aa, f. Ex. at lære mine Drengene at kjende Kjøbenhavn og give min Skjærv til deres historiske Opdragelse."

"Aa, ja, det kunde jo tænkes. – Ja, saa kan De jo godt give Bogen ud og maaske leve lidt alligevel!"

– Det var Krudttaarnsveien, Veien langs Kysten indenfor Mellemfortet og Prøvestenen, der var Dagens Maal; Berner havde Tegn, og det, han nærmest vilde, var gjennem Kikkert at constatere, hvilke Vadefugle der nu paa Efteraarstrækket gjæstede Stranden og altsaa for saa vidt kunde siges at tilhøre Kjøbenhavns Fauna i videre Forstand.

Af saadanne Excursioner gjorde Berner flere hvert Aar, og paa dem var Terndrup ham en værdifuld Støtte, thi med sit ene, høre Øie saae han glimrende, og selv om han kun havde hørt en Fugls Fløiten, var han næsten altid Mand for strax at kunne sige, hvad Fugl det var. Af og til, navnlig naar det var en Bekasin, der lettede, kunde han kaste Stokken til Kinden, men saa tog han den halv skamfuld ned igjen og sagde regelmæssigt: "Nei, de Tider er forbi – hvad man har lovet, det skal man holde!"

Turen blev ikke uden Udbytte, thi foruden at finde *Onopordon Acanthium* paa et nyt Voxested – bagved Strickers Batteri – lykkedes det Berner at iagttage baade en Flok Islandsryler og en Kobbersneppe, og da dette var henholdsvis en Uge og ti Dage tidligere, end disse Trækfugle ellers pleiede at komme her, berigedes jo hans Optegnelser med to nye Data.

Fyret paa Trekroner var allerede tændt, da de brød op og lagde Hjemveien om ad den ydre Grav, udenfor Orlogsværftet – her havde Berner Aaret iforveien seet Odder.

Som gravet op af Jorden mødte de her ved en Omdreining to Mænd, begge oppe i Trediverne.

Den Ene var mørk, med opadstrøget Overskjæg, spids Fip og spillende Øine; hans Halstørklæde var bundet i en flot Sløife, Frakken var af sort Fløil, og under Armen og i Haanden havde han en Malerkasse, et sammenslaaet Staffeli og en Feltstol.

Den Anden var der ikke noget Flot ved, men det var en Kjæmpeskikkelse med blond Fuldskjæg, store, blaa Øine, klædt ganske som almindelige Dødelige.

– "Godaften, Høistærede!" sagde han med Fløilsfrakken. "Ja, undskyld, at jeg spørger saa ligefrem, men hvad i Alverden har De bestilt ude paa Krudttaarnsveien? Mens jeg sad og malede, har jeg seet paa Dem i en stiv Klokke-time: De pegede udefter, og de satte Kikkerten for Øiet – ja, undskyld, men jeg er nysgjerrig!"

Berner forklarede, saa godt det lod sig gjøre i faa Ord, hvad der havde ført ham herud, og præsenterede sig selv.

"Ja, mit Navn er Holst – Carl Holst – jeg er Maler."

"Nei, er det Dem!"

"Ja, det veed Gud, det er! Og min tause Ven der, det er Hans Duborg."

"Hans Duborg! Var det da Dem, som – " begyndte Berner.

"Ja, det var!" afbrød Holst ham. "Det var ham, som for fire Aar siden gjorde den uhyre Lykke med sit store Billede, som baade fik Udstillingsmedaillen og blev kjøbt af Galleriet, og det er ham, som siden ikke har rørt Pensel og Palet!"

"Maa jeg præsentere," sagde Berner: "Boghandler Terndrup."

"Ja, det veed vi," svarede Holst. "Vi har seet Dem oppe paa Dueslaget."

"Har De det!" sagde Terndrup. "Det var sgu da ellers morsomt!"

"Ja, oppe fra Atelier'et!"

"Er De da ogsaa Photograph?" spurgte Terndrup interesseret.

"Hvad for Noget!" raabte Holst. "Kalder De mig Photograph? Nei, hør nu, det maa jeg dog paa det Bestemtteste frabede mig! Vel udmærker mine Billeder sig ved den mest slaaende Naturtroskab og indgaaende Redegjørelse for Detaillerne, men med Photographer ønsker jeg dog ikke at concurrere! Nei, jeg er sgu da Kunstner – Maler i alt Fald – og Duborg og jeg har nu for en forholdsvis billig Penge indrettet os et fælles Atelier oppe paa Taget af № 67 i Grønnegade, i det maaske – og desværre rimeligvis – forfængelige Haab, at Lykken der skal tilsmile os."

Man fulgtes nu ad, og Berner spurgte underveis Duborg, hvorfor han ikke mere malede.

"Aa – ", begyndte Duborg, men Holst afbrød ham og svarede:

"Det skal jeg sige Dem: han er bange for, at hans næste Billede ikke skal blive lige saa godt som det forrige, og derfor maler han slet ikke det næste! Saa har han siden slaaet sig paa Decoration af Porcelain og anden Husflid – meget hæderligt! – men Malerier tør han ikke mere give sig i Lag med, for han siger, der er Ingenting at male. – Gudbevares, havde jeg noget af hans Talent og Teknik, og havde han noget af min Hitten-paa og Gaaen-paa, saa havde Verden ikke seet to større Kunstnere siden Michelangelo's og Raffael's Tid!"

"Gud veed, hvor Du gider!" indskjød Duborg.

"Jo, jeg gider! Det kan da ikke hjælpe som Du i Taushed at gaa rundt og betragte Tilværelsen med store Øine og et svagt Smil," svarede Holst. "Jeg snakker for meget – det veed Gud, jeg gjør – men Du siger Ingenting, og saa maa det Ene bøde paa det Andet!"

– "Har De malet et Billede her fra Amager?" spurgte Berner Holst.

"Ja, jeg har – et lille et."

"Men Du var da nær ikke kommen længere end til Frederiksholms Kanal", brummede Duborg.

"Nei, jeg skal sige Dem," sagde Holst til Berner, "jeg faldt i Begeistring over Proviantgaarden, da vi kom der forbi, og saa maatte Duborg trække af med mig."

"Det er sgu accurat ligesom Berner", bemærkede Terndrup.

"Ja, men Proviantgaarden er ogsaa storartet!" vedblev Holst. "Det er det eneste ordentlige Tag i hele Kjøbenhavn: mægtig skraanende som en Bjergside og af den rigtige gamle Kulør – ikke ækelt

carmoisinrødt eller brandgult som den moderne Tegl er, men varmt rødbrunt med en Tinte af Blod – gjort til at sees i Eftermiddagssol! Og saa Tøihusgaarden ved Siden af – ja, jeg er Antimilitarist – naturligvis – men Græsset, der groer op mellem de ærværdige, sorte Kanoner og Morterer – det er et Billede! – Jeg vil ogsaa male det!"

"Ja, der er en ualmindelig historisk Stemning over det Parti," sagde Berner.

"Naa, ja, historisk – ja, det ligger nu ikke saadan for mig," erklærede Holst, "men det er malerisk, og det kan jeg bruge! Jeg skal sige Dem, de pæne Landskaber med Bøgetræer og Bukøer, dem maler jeg med Gurrødder og Spinatgrønt forat leve, men for min egen Fornøielses Skyld og forat affinde mig med min kunstneriske Samvittighed maler jeg smaa Billeder rundt om fra Kjøbenhavn. – Der er jo tidt stor Forskjel paa, hvad man lever af, og hvad man lever for!"

"Holder De da saa meget af Kjøbenhavn?" spurgte Berner interesseret.

"Om jeg gjør! Jeg elsker den – der er ikke Mage til By i hele Verden!"

"Vaas!" snærrede Duborg.

"Nei, det er slet ikke Vaas! Jeg kjender da i alt Fald ikke saa en smuk By – og Du heller ikke – nei, Du gjør ikke! – Ja, jeg veed meget godt, hvad Du vil sige! Gudbevares, Italien har sine Fortrin: Klimaet medfører, at Menneskenes Børn dernede kan nøies med saa faa Beklædningsgjenstande, at man i al Uskyldighed kan se det Meste af de deilige Former, Vorherre har givet dem – hertillands aner man jo slet ikke, hvor mange smukke Arme og Ben, Kvinderne gaaer rundt med – og Italien er et Vinland, hvor ogsaa Andre end det velhavende Bourgeoisie kan drikke sig glad og god i ædel Druesaft – det er sandt, men hvad Skjønhed angaaer, maa jeg saa bede om Kjøbenhavn!"

"Det er virkelig høist interessant at høre en Kunstner udtale sig saaledes," bemærkede Berner, kjendelig oplivet.

"Ja, men hvorfor har ikke alle den samme rigtige Opfattelse?" vedblev Holst. "Hovedsagelig fordi Kjøbenhavnerne slet ikke kjender Kjøbenhavn!"

"Det er sandt," indrømmede Berner. "De Allerfleste kjender egentlig ikke Andet af deres By end de Gader, de daglig passerer, og af dem kjender de endda kun Stueetagerne, for det falder dem saamænd aldrig ind at se tilveirs, undtagen naar der er Ildløs paa Kvisten."

"Eller naar en kjøn Stuepige polerer Vinduer," tilføjede Holst, "det har De Ret i! – Jeg vil nu slet ikke tale om, at der ikke er Een blandt Hundrede eller Tusinde af vore Bysbørn, som nogensinde har faaet Syn for de enkelte Gaders eller Kvarterers Physiognomi, eller som overhovedet har noget Begreb om, at en By ogsaa har sine forskjellige Landskaber, der i og for sig er lige saa characteristiske som Skoven og Stranden, Marken og Mosen, og ligesom de kan skifte Stemning efter Aarstiden og Belysningen."

"Ja, det er sandelig vist," sagde Berner. "Som nu, for blot at nævne Noget, Forskjellen mellem en af de gamle, bestandig borgerlige Gader som Grønnegade, og saa den rolige, aristokratiske Amaliegade."

"Men hvor Mange, troer De, staaer stille paa deres Vei i Amaliegade og glæder sig ved at se Frederik den Femtes Rytterstatue tegne sin Silhouet gennem Colonnaden?" spurgte Holst. "Næsten Ingen, og det skjøndt der maaske ikke eksisterer mere end et Par Rytterstatuer i hele Verden, der er bedre, og Ingen, der har Mage til Indramning! Nei, Folk er utrolige – jeg er, i Parenthes sagt, overbevist om, at heller ikke een af ti saakaldte Kunstforstandige aner, at de to smaa Porttaarne paa den anden Side Marmorbroen er en Perle af Barokstil – paa sin Vis lige saa god som Pavillonerne i Dresdens Zwinger – har De været der?"

"Nei, jeg har aldrig været udenlands."

"Det er saamænd heller ikke det Vigtigste! Ministeriet giver hvert Aar saa og saa mange Umuligheder af begge Kjøn Stipendier til Udenlandsreiser: det skulde meget hellere give Mulighederne Stipendium til at blive hjemme og studere Kjøbenhavn for! Og veed De, hvad saa jeg skulde være?"

"Nei!"

"Jeg skulde være Fører for Stipendiaterne! – Første Dag begyndte vi med 'Strøget' – naturligvis en Sommerdag, naar Damerne har lyse, lette Dragter og tynde, sorte Silkestrømper, som man accurat kan ane det Blegrøde igjennem – den Farvecombination er slet ikke til at gjengive! – Naa, jeg indrømmer naturligvis, at ogsaa Morgenstunden kan være bedaarende, den tidlige Morgen, hvor man seer Byen vaagne, Vinduerne lukkes op og de fornøielige Tjenestepiger gaa til Bageren – ja, jeg elsker ligefrem Morgenens, den friske, liflige Morgen – i alt Fald theoretisk – og en Regnveirsaften kan nu ogsaa have sin Charme, en Regnveirsaften, naar Buelamperne speiler sig i den vaade Asphalt – bleggult, dirrende Lys – charmant! Men lad os nu alligevel holde os til Middagstiden! – Tænk blot, hvad der er at se paa Gammeltorv og Nytorv! Jeg vil slet ikke tale om, at Folk saamænd i Reglen ikke veed, hvilket der er hvilket – det kan ogsaa være det Samme! – men her er Borgerbyens, City'ens Centrum, her er alle Tidsaldere, alle Stilarter samlede paa eet Sted, her er Motiver nok for tyve Kunstnere og tredive Forfattere! Portalen til det gamle Raad- og Domhus à la Pantheon giver Torvet noget Classisk, 'Sukkenes Bro', der fører over til Varetægtsarresten, minder om Venedig, og Duerne baade om Lagunestaden og Florents. Springvandet er maaske nærmest gammeltysk i Characteren, men det er blevet os saa hjemligt, fordi vi er opfødt med det: vi har seet med Andagt paa det, naar Guldæblerne sprang paa Kongens Fødselsdag, og vi har seet Stenkummen blive restaureret og Sokkelen blive forsynet med de mærkelige Kobber-Knurhaner; vi kjender det en Sommerdag, naar Bassinet er en hel, kjølig Sø, og naar det om Vinteren i Frostveir staaer tomt – det er storartet! – Og saa selve de to Torve! Nytorv er Svinenes, Gammeltorv Fjerkræts. Se blot paa Nytorv en Morgenstund, naar de rødgule, hovedløse Svinekroppe ligger i Lag ovenpaa hinanden paa Vognene – det er malerisk! Jeg har, i Parenthes sagt, en Bekjendt, der baade er Vegetarianer og Fredsven – jeg er nu kun Fredsven! – han siger, at det minder ham om nøgne Menneskekroppe efter et blodigt Slag, og Sjouerne, der bærer Svinene ned i Victualiekjelderne, det er Ambulancesoldaterne – men det kan jeg nu ikke være med til – jeg har aldrig seet noget Slag. Nei, saa synes jeg snarere, det minder om det stockholmske Blodbad – som jeg forresten heller ikke har seet – men deiligt er det! Og Gammeltorv, hvor Konerne sidder om Springvandet med slagtet Fjerkræ: Ænderne, hoved- og halsløse, ligger ganske upersonlige, men Hønsene, med slapt nedhængende Hals og Fjer paa Hovedet, de seer formelig intelligente ud, skjøndt de hænger med Næbbet. Og Kalkunerne med den gulnede, halv gjennemsigtige Hud – de ligner gamle Hofdamer, der er stærkt nedringede – pragtfuldt, siger jeg!"

"Er Du ikke snart færdig med 'Strøget'?" spurgte Duborg.

"Færdig?" gjentog Holst. "Det bliver jeg aldrig! – Tænk saa blot paa Pladsen om Helligaandskirken, og Helligaandshuset – se paa Trappegavlene der! Der er ikke noget andet Land i Verden end Danmark – og Skaane, naturligvis – hvor Kirkebygninger har Trappegavle. Og Lindeskyggerne over de gamle, slidte Gravsten – hvadbehager! – Anden Dag skulde man se Fælledeerne og Udsigten fra Rundetaarn – der er ikke noget Pompøse end heroppefra at se Nyrops Raadhus skyde i Veiret og Christiansborg ligge i Ruiner."

"Kalder De Ruinerne smukke?" udbrød Berner forbauset.

"Ja, det gjør jeg da rigtignok! Jeg vil heller ikke haabe, man igjen bygger en Kasse op der, for den kan da aldrig blive tilnærmelsesvis saa kjønn som Ruinerne. – Det var ogsaa stor Synd, de kuplede Marmorkirken færdig – den var ti Gange mere malerisk som Ruin!"

"Det giver jeg Dem Ret i," sagde Berner, "og da Marmorkirken aldrig havde været Andet end en Begyndelse, var der ingen Forpligtelse til at bygge den op. – Der var ogsaa en meget eiendommelig Flora paa Kirkepladsen: *Papaver Rhoeas* og mange andre sjeldne Planter midt inde i Byen, – ja, Ruiner har nu altid en interessant Flora: jeg veed, der skal voxte fire Hundrede forskjellige Planter paa Colosseum i Rom."

"Det kan der maaske ogsaa med Tiden komme paa Christiansborgs Ruiner – og det er altsaa een Grund mere til ikke at bygge dem op!"

"Men seer De da slet ikke historisk paa dem?" spurgte Berner skuffet.

"Nei – jeg seer selvfølgelig kun malerisk paa dem!"

"De er maaske saadan radical?"

"Ja, hvad i al Verden skulde man ellers være! De vil da vel ikke have, jeg skal være konservativ? – Nei, duer en Kunsner noget, maa han altid være i Opposition – beredt til at holde den hellige Ild vedlige, selv om der imellem gaaer et af Borgerskabets Stoleben eller et Afgudsbillede i Løbet."

"Talemaader!" indskjød Duborg.

"Nei, aldeles ikke! Jeg vil have Frihed men ikke Lighed – Gud fri os for den. Saadan almindelig Nivelleren og Udstykning over det Hele, saa Tilværelsen kom til at se ud som en af de lige Sidegader ude paa Vesterbro, det vil jeg dog bede mig fritaget for! Nei, Liv og Farver maa der til! Derfor holder jeg ogsaa – skjøndt jeg er Republikaner af Princip – naturligvis – det er vi vel forresten Allesammen – "

"Nei, jeg er da for den Sags Skyld saadan Højremand," forsikrede Terndrup. "Bønderne har sgu alt for megen Frihed: de skulde aldrig havt Lov selv at drive Jagten, og de er ogsaa bleven alt for storsnude af at være med at kalde Skolelærerne. – Naa, det er nu ikke for det: Kjøbenhavnerne er ogsaa storsnude – ja, undskyld, at jeg siger det saa ligefrem – men de troer, at Kjøbenhavn er hele Landet!"

"Kjøbenhavn er Landets Hjerte!" udbrød Holst begejstret.

"Gud veed, hvor Du gider!" brummede Duborg.

"Ja, jeg er Højremand," erklærede Terndrup igjen, temmelig umotiveret, "og Berner er da ogsaa – "

"Hver Mand sin Lyst!" afbrød Holst ham. "Men hvad jeg vilde sige, var kun, at skjøndt jeg som sagt er Republikaner – naturligvis – saa holder jeg dog ubetinget paa Kongehus, Hof, Adel, Uniformer og Vagtparade – malerisk, forstaaer sig – det lever nemlig op i Landskabet og giver Kulører."

Berner smilte. – "Det var jo ogsaa et Forsvar for Kongedømmet!" sagde han.

"Ja, kan De levere et bedre?" spurgte Holst.

"Om det vilde blive bedre, beroer jo ganske paa, hvad Standpunct man seer Sagen fra, men at det vilde blive et andet, er sikkert nok – jeg er nemlig til en vis Grad nærmest en Beundrer af Enevælden."

"Det var som Pokker!" udbrød Holst og saae uvilkaarligt forbauset op. "Kan man virkelig være det!"

"Ja, man kan," svarede Berner. "For en Del kommer det maaske af, at min Stammefader, der sloges paa Volden 1659, var med at overdrage Frederik den Tredie Souverainiteten, og at jeg selv baade er født paa Slottet og døbt med Vand fra Absalons Brønd. Men hvad jeg forresten navnlig altid har beundret ved Enevælden – baade herhjemme og andensteds – er dens Evne til at drage Dygtigheden frem, hvor den findes, uden Hensyn til Anciennitet, Fødsel eller Familieforhold overhovedet. Den constitutionelle Stat derimod – jeg vil slet ikke tale om et socialistisk Fremtidssamfund – den bliver ganske naturligt alt for let en Forsørgelsesanstalt for Middelmaadigheden."

"Det maa jeg sige," erklærede Holst, "det er, ærlig talt, noget af det Stiveste, jeg endnu har hørt! Men troer De da ikke, at Friheden i al Almindelighed er nok til – "

Berner rystede paa Hovedet.

"Naa ja, De har jo Lov at mene, hvad De vil. Fremskridtsmænd og Conservative trækker hver fra sin Side i Tovet, men jeg synes nu rigtignok, det maa være noget Trist at høre til den Side, der kun holder igjen, saa vi Andre kommer langsommere frem!"

"Ja, var der Ingen, der holdt igjen, saa faldt sgu de, der trak, paa Enden," bemærkede Terndrup.

"Nei, vi gjorde ikke, Høistærede," indvendte Holst, "for saa behøvede vi ikke at tage saa haardt fat, som vi gjør!"

"Det er sandt," sagde Berner, "men var der Ingen til at holde igjen eller, rettere sagt, til at drage i en anden Retning, saa løb vi grassat og var snart derude, hvor der endnu hverken er Vei eller Sti – og hvor vi slet ikke skal hen."

"Hvad mener De egentlig med, at 'vi slet ikke skal derhen' – hvor skal vi ikke hen?"

"Ligeud!" svarede Berner. "Har De aldrig tænkt over, at Menneskeheden, Culturen, eller hvad De nu vil kalde det, aldrig nogensinde har bevæget sig i lige Retning mod det, vi forstaaer ved Maalet, men altid har krydset sig frem?"

"Jo, det kan saamænd gjerne være," indrømmede Holst.

"Og det, troer De er tilfældigt! Indseer De da ikke, at det er, fordi Forsynet leder Menneskekaravanen ad den Vei, den skal! – De husker nok, der er noget i Physiken, der hedder 'Kræfternes Parallelogram', ikke sandt? Den ene Kraft drager f. Ex. mod Øst, den anden mod Syd, men det, der drages, føres saa hverken i den ene eller den anden af de to Retninger, for naar Kræfterne er lige stærke, maa det følge Diagonalen og altsaa føres mod Sydost."

"Ja, hvad saa?"

"Saa synes jeg," svarede Berner, "at begge Kræfter, baade den, De vil kalde det absolute Fremskridt, og den, som De formodentlig helst vil kalde Reactionen, har ganske samme Betydning og lige stor Ære af at have ført Udviklingen det paagjældende Stykke Vei."

"Ja, jeg vil nu alligevel med Deres Tilladelse helst være noget af den Kraft, som repræsenterer Fremskridtet," sagde Holst.

"Men hvilken er det?" spurgte Berner med et lunt Smil. "Er det, forat blive i Billedet, den, der drager En mod Øst, eller den, der drager En mod Syd – man kan jo paastaa begge Dele!"

Holst betænkte sig, lo saa og svarede:

"Det er den, der trækker i ret Sydost – naturligvis – jeg forstaaer mig ikke paa at krydse! – Men jeg kommer jo rent bort fra, hvad jeg vilde have sagt – det gjør jeg nu forresten altid! – Det var Farverne, troer jeg, jeg slap ved – jeg elsker Farver!"

"Ja, Du er jo farvegal!" sagde Duborg.

"Det skulde Du nødigt bebreide mig, for Du har da havt rent Farvedelirium! – Ja, jeg kan ganske vist godt give mig til at male et Billede alene for Farvesammenstillingernes Skyld, det vedkjender jeg mig. Som nu i Forsommeren: Jeg kom gaaende ad Skindergade, ned imod Kjøbmagergade – det var et storartet Syn! Gaden var som klippet ud af en Holbergsk Komedie – spidse Tage og glade Kviste, naar man saae op, et skinnende Messingbækken dinglede udenfor Barberen, og hængende Sørgefaner udenfor Farveren; Rundetaarns Top som Afslutning i Baggrunden til Venstre, og grønne Lindekroner – jeg troer da, det er Lindekroner – ud over den teglstenstækte Mur om Ehlers Collegium – jeg sværmer, i Parenthes sagt, for Lindetræer!"

"Og for Parentheser!" knurrede Duborg.

"Ja, det er Linden, der danner Oaserne i den store By," sagde Berner, "og Linden er et fornemt Træ: det havde allerede Middelalderens Folkeviser Blik for, Linden med de sorte Stammer og de silkeblanke Blade, og kun de, der har Tro paa deres Slægts og deres Eiendoms Fremtid, planter Lind – Parvener nøies med Elm – den groer hurtigere!"

"Det er meget muligt – men vi slap ved Skindergade, altsaa: grønne Linde, nylig udsprungne, over den gamle Mur, og midt i Gaden holdende en kanariegul Postvogn med Postillon paa Bukken – jeg beder Dem blot erindre: rød Frakke og lyseblaa Buxer – der er ikke saa pragtfuld en Uniform i hele Armeen! – Det blev ogsaa, naar jeg selv skal sige det, et storartet Billede!"

"Hvem kjøbte det, med Forlov?" spurgte Terndrup.

"Det var der sgu Ingen, der kjøbte – naturligvis – det hænger hjemme paa Væggen og længes efter at blive solgt!"

– Paa Hjørnet af Gothersgade og Kongens Nytorv skiltes man ad – alle Fire oplivde ved det ny Bekjendskab, som man lovede hinanden – og sig selv – at fortsætte.

KAPITEL X

Hver Fredag Eftermiddag, naar Marie kom fra Theatret, stillede hun hos Jomfru Buxbom – det blev en fast Regel. Saa kunde hun jo nemlig meddele Repertoiret for den kommende Uge, hvilket Jomfruen, skjøndt hun næsten aldrig mere kom paa Komædie, dog havde den største Interesse af at vide Besked om to, tre Timer førend almindelige Dødelige kunde læse sig det til i Aftenaviserne. Repertoiret refereredes, og Repertoiret kritiseredes, og saa fortalte Marie Løst og Fast derovrefra – Jomfru Buxbom gjorde ligefrem Kaffegilde paa hende, og selv Madam Asters udbad sig speciel Invitation til et saadant.

Det var jo endnu kun Smaatræk af det daglige Liv og den daglige Undervisning paa Theatret, som Marie kunde fortælle, men ogsaa det var jo høist interessant; i alt Fald var hun selv uhyre optagen deraf og syntes, at alle Andre ogsaa maatte være det.

Øverst oppe i Theatret, paa "femte Sal", laa "Dansebørnene"s Værelse med Ovenlys, Skabe med struttende hvide Skjorter langs den ene Væg, og langs den anden Toiletbordene med de bevægelige Speile og Skuffer til Sminke og Pudder.

Med bankende Hjerter traadte hun hver Morgen præcis Klokken Halvni ind i Dansesalen. Gulvet her skraanede som Scenens Gulv, der var Barrer af forskellig Høide langs med Siderne og store Speile – man kunde næsten blive bange for sig selv, syntes hun.

Paa den høie Stol med Lædersædet placerede Repetiteuren sig med sin Violin, saa kom Børnernes Lærer, i sort Fløils Frakke og bred, hvid Krave, Pigerne neiede og Drengene bukkede, og saa begyndte Undervisningen.

Naar den efter en god Times Forløb var endt, kom man igjen op paa Værelset, fik Dansetøiet af og "Gadetøiet" paa, blev stundom sendt et Ærinde i Byen for en af de Voxne, spiste Frokost og begyndte saa paa "Læseskolen" Klokken Halvtolv.

Den var ikke fuldt saa morsom som Danseskolen, men hyppig – alt for hyppig, mente Lærerne og Lærerinden – blev Undervisningen afbrudt af Prøver. Man var iforveien sagt til af Ballettens Bud og sad i spændt Forventning – Tankerne var langt fra Geographien eller Naturhistorien – endelig ringede det, og man skyndte sig ned paa Scenen.

Det var helt underligt ved de forberedende Prøver at se Herrerne i almindeligt Dansetøj med Sværd ved Siden og de Underofficerer, der blev brugt som Statister, kjæmpe i Uniform paa Græthe Hede uden rigtige Decorationer, og det var forfærdeligt irriterende hvert Øieblik at høre Capelmesteren slaa to skarpe Slag med Tactstokken i Nodepulten, standse Orchestret og bede det tage saa og saa mange Tacter om.

Generalprøven, det var rigtignok noget Andet: det var som en complet Forestilling. Tilskuerpladsen var oplyst, Chef og Embedsmænd sad paa Kongesiden paa en af de første Rækker, og Alle, der hørte Theatret til, Costumerede og Ikke-Costumerede, fyldte Parkettet. Der blev kritiseret – og kritiseret skarpt – Theatermaleren saae første Gang sine nye Decorationer med den rette Staffage, og Theaterskrædderen beundrede sine egne Dragter.

Men selv om der ikke var Prøver, var der dog nok at se, nok at drøfte.

Hver Formiddag blev de Dragter, som Børnene skulde bruge om Aftenen, bragt op paa deres Værelser, og broget kunde der da se ud derinde, naar Englevinger, Trolde masker, Spyd og Skjolde hang paa Knagerne mellem de pailletterede Skjorter.

Til daglig Brug var der interessantest paa Forbindelsesgangen over Heibergsgade. Her laa nemlig Rekvizitterne, som skulde bruges om Aftenen: gyldne Bægre, Frugter, Fjerkræ, Skinker og Kransekager – Alt kunstfærdigt fremstillet af Pap – og stod en Ballet som "Napoli" eller en Opera som "Aladdin" paa Repertoiret, var der en hel Opdækning af Muslingeskaller og Kurve fyldte med Juveler, som repræsenterede mindst to Keiserdømmers Skatkamre.

Smaa Udflugter paa forbudent Territorium havde Marie ogsaa gjort. Inde paa Maskinloftet over Sidekulisserne havde hun været med en ældre Kamerat – de listede sig derind fra Dansesalen forat høre paa en ny Tenor, der gjorde Prøve for Capelmesteren og Directionen. Her gjaldt det om ikke at snuble i Mørket, thi Tove, stramme og "slikkede", krydsede vildsomt hinanden, som Takkelagen paa en gammel Orlogsmand, og der var hundrede Blokke og Tailler at falde over. Bøiede man sig ud over Rækværket og saa ned paa Scenen, var der saa dybt som i en Afgrund, men saa man opad, op mellem Soffiter og Herter, syntes Afstanden endnu større: Løbebroerne hang som gyngende Fjeldstier oppe mellem Bagtæpperne, og allerøverst oppe, hvor Øiet slet ikke kunde naa hen, der var Snoreloftet.

Det var et stort Øieblik for hende, da hun første Gang nede i Regisseurens Værelse hentede sine Skopenge for den forløbne Maaned; stort var Beløbet ikke, men det var selverhvervet Formue. Regisseuren var lidt nerveus: han havde just faaet to Sygemeldinger, saa der maatte spilles paa rød Placat, men et Par venlige Ord havde han dog til hende, og hun var ikke lidt stolt, da hun med sine Penge i Haanden ganske langsomt gik forbi Skuespillernes Foyer, hvor Døren stod aaben, og kastede et Blik ind i den fornemt hyggelige Sal, med Portraiterne af de henfarne Koryphæer paa Væggene.

Om Alt det og om meget, meget Andet kunde Marie fortælle. Jomfru Buxbom var lutter Øre og lutter Beundring – og denne Beundring var medvirkende til, at Jomfruen igjen skiftede Præst.

Pastor Knastrup havde nemlig en Søndag, da han prædikede til Aftensang, talt mod Theatret og tilladt sig at kalde dette for "Satans Tempel", og det var dog Jomfru Buxbom for meget. – "Theatret, som min salig Fader har virket ved syvogtyve Aar," sagde hun til Terndrup, "Theatret, hvor jeg selv har havt mine skønneste og uskyldigste Glæder, og hvor Mie, den lille Guds Engel, danser rundt med hvide Vinger paa – det kalder han for Satans Tempel! Nei, jeg vil ikke høre den Person tiere!"

Og efter dette mente Terndrup, at Pastor Jespersens Actier i Lænestolen igjen maatte siges at staa al pari.

KAPITEL XI

Poul var ude med Vintercorvetten.

Han var bleven ekviperet og photographeret i Orlogstøiet, havde gjort Afskedsvisiter og faaet de nødvendige Formaninger. Moderens og Fru Lunds gik navnlig ud paa, at han endelig ikke maatte forkjøle sig og saa vidt muligt ikke falde ned; Faderens gik navnlig i Retning af, at han ganske vist skulde se at holde sig gode Venner med de andre frivillige Lærlinge, men dog fortrinsvis søge nærmere Kameratskab med en lille Grevesøn, der var med blandt Lærlingene og saa i det Hele gjøre Familien Ære. – "Hvem veed, lille Poul," sagde han, "om ikke din Fader naar Du kommer hjem igjen til Foraaret, kan komme ombord og byde dig velkommen til dit Fædreland i Uniform – og saa skal der salutes for mig: en Generalconsul skal have Salut!"

Inden Poul reiste, supplerede han sine Lommepenge ved at gjøre en større Forretning.

Han havde altid omhyggeligt samlet de islandske Frimærker, som Faderens Klipfiskecorrespondance bragte til Huse, og solgt dem til Terndrup, men ved at ransage et Par støvede Kasser paa Loftet havde han fundet hele Pakker gamle Forretningsbreve med ældre Frimærketyper paa, og den Skat havde han inden Afreisen omsat i klingende Mønt.

Poul var saare vel tilfreds med Handelen – og det var Terndrup ogsaa. Han læste nemlig Brevene – det gjorde han altid, naar han købte Frimærker udenpaa Breve – og eet af dem læste han med særlig Interesse, læste det baade to og tre Gange, betænkte sig en hel Aften og brændte det saa i Kakkellovnen – naturligvis efter først at have klippet Frimærket af.

KAPITEL XII

En Morgen i Begyndelsen af December stod Grossereren ved Pulten i sit Kontor, Ragna ligeoverfor.

– "Julius er vel ikke oppe?" begyndte han.

"Nei – der var Brydekamp paa en af Variétéerne iafte," svarede Ragna, som var det den naturligste Ting af Verden.

"Laban!" sagde Grossereren. "Sportslaban! At det skal være min Søn! – Og Moder!"

"Hun er til Strikkemøde i Asylselskabet."

"Aa, Asylselskabet! – Lad de Proletarbørn gaa med bare Ben! Nei, hun skulde se at komme ind i den finere Velgjørenhed; i en Comité med Geheimeraadinder og Baronesser og Resten af de tre høieste Rangklasser – eller allerhelst i en Bazar, som de Kongelige protegerer, det gav Relief! Naa, lad mig nu bare først blive Generalconsul, saa kommer det nok Altsammen af sig selv. – Har vi faaet noget Tilbud om Lagerrum efter Avertissementet?"

"Nei, endnu ikke."

"Ja, vi maa have mere Plads, men det er ærgerligt nok at leie Lagerrum hos Fremmede, naar man i og for sig har Plads i Huset!"

"Hvad vil det sige?"

"Fru Lunds Leilighed, naturligvis!"

"Ja, men Du kunde da ogsaa leie en Leilighed til hende – meget bedre end den, hun har – og saa lade hendes Værelser indrette til Lager."

"Ja, det kunde jeg, det kunde jeg – men det kan jeg alligevel ikke!"

"Hvorfor ikke?"

"Nei – nei, det gaaer ikke! Jeg har lovet hendes Mand, lige før han døde, at hun skulde blive boende, saa længe jeg levede. Han var ganske vist en stor Kjeltring – meget større, end Nogen aner – men alligevel – nei, det kan jeg ikke! – Jeg er ikke overtroisk, men Fru Lund tør jeg ikke lade flytte, skjøndt jeg af flere Grunde nok ønskede, jeg kunde det. – Nei, man har dog Samvittighed – og Hjerter – men det er dyrt at holde den Artikel paa Lager – meget dyrt! – Veed Du forresten af, at jeg har kjøbt et Maleri!"

"Har Du?"

"Ja, kjøbt og kjøbt – Du veed, der var en Post paa 150 Kr. for Høstsild, som jeg ikke kunde faae betalt hos C. J. Thomsen & Søn – naa, saa bød han mig en Fordring paa 100, som han havde paa en Maler – Holst, hed han – og saa gik jeg igaar op til Fyren – han har Værksted henne i Grønnegade – og ledte mig et Billede ud. Det er ganske livligt – her skal Du se, det staaer der! – Er det ikke meget net? Den gule Postvogn og Postillonen – man kan strax se, hvad det skal forestille!"

"Hvor skal det hænge?" spurgte Ragna.

"Jeg har tænkt mig inde i Dagligstuen over Sophaen – det vil glæde din Moder!"

"Ja, jeg troer nu ellers, Moder hellere vilde have nyt Betræk paa Sophaen."

"Saa? – Naa, ja, men det kunde jeg jo ikke faae hos Maleren! Du veed ogsaa, der er en Fugtplet der i Muren, som ikke vil gaa bort – det er nu meget for den Plets Skyld, jeg har kjøbt Billedet."

"Naa, ja, til at dække med kan det jo altid bruges," sagde Ragna, og saa taltes der ikke mere om Billedet.

– Poesi og Kunst var Frøken Ragna aldrig kommen i nærmere Forhold til.

I Skolen havde hun læst Literaturhistorie, og paa Foraarsudstillingen havde hun i Reglen været een Gang hvert Aar – det var omtrent det Hele. Poesi og Kunst var for hende en Luxus, som man kunde beskæftige sig med, om man havde Lyst, og Kunstnerne og Poeterne selv en Pariakaste – Folk, der aldrig førte ordentligt Regnskab, og store Egoister, som kun brød sig om deres Kunst og lod Familien suge paa Labben.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.